اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

چهارشنبه • ۲۲ شهریور ۱۴۰۲ • ۲۷ صفر ۱۴۴۵ • ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۳ • سال ششم • شماره ۱۱۵۲ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

تشدید نگرانی در تولید محصولات نوردی

احمد خوروش رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران از فاکتورهایی نام می برد که حیات تولید را برای شرکت‌های نوردی با مشکلات جدی مواجه کرده که از مهم ترین آنها می توان به تأمین مواد اولیه، حمل‌ونقل، تولید و فروش نام برد.

وی اولین و مهمترین مشکل در صنعت نورد را مسائل مرتبط با بورس کالا دانست و با اشاره به این که برای تأمین مواد اولیه به اجبار باید از بورس کالا خریداری شود یادآور شد: این خرید ۳

«ومعادن» در مسیر توسعه زنجیره ارزش فولاد

محمدحسین قائمی‌راد، معاون برنامه ریزی ، بودجه و نظارت بر امور شرکت های هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (و معادن) گفت:پروژه واحد بخار نیروگاه شهید باکری سمنان، به تازگی با حضور دکتر علی‌آبادی وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت، کلنگ‌زنی شد و اکنون در مرحله تأمین مالی قرار دارد و انتظار می رود این پروژه را هم بتوان در مدت زمان کوتاهی به بهره‌برداری رساند. ۶

«روزگار معدن» حذف برخی از قوانین معدن توسط مجلس را بررسی کرد:

غربالگری قانون ۴

طرح: مهدی کاوه‌ای

یادداشت‌ها

چالش انرژی در صنعت ۲

فهرستی از دستاوردهای خوب ۳

انرژی ارزان مشکل ایران است ۷

تیترهای روز

تاب‌آوری صنعت فولاد ایران در مرز هشدار ۲

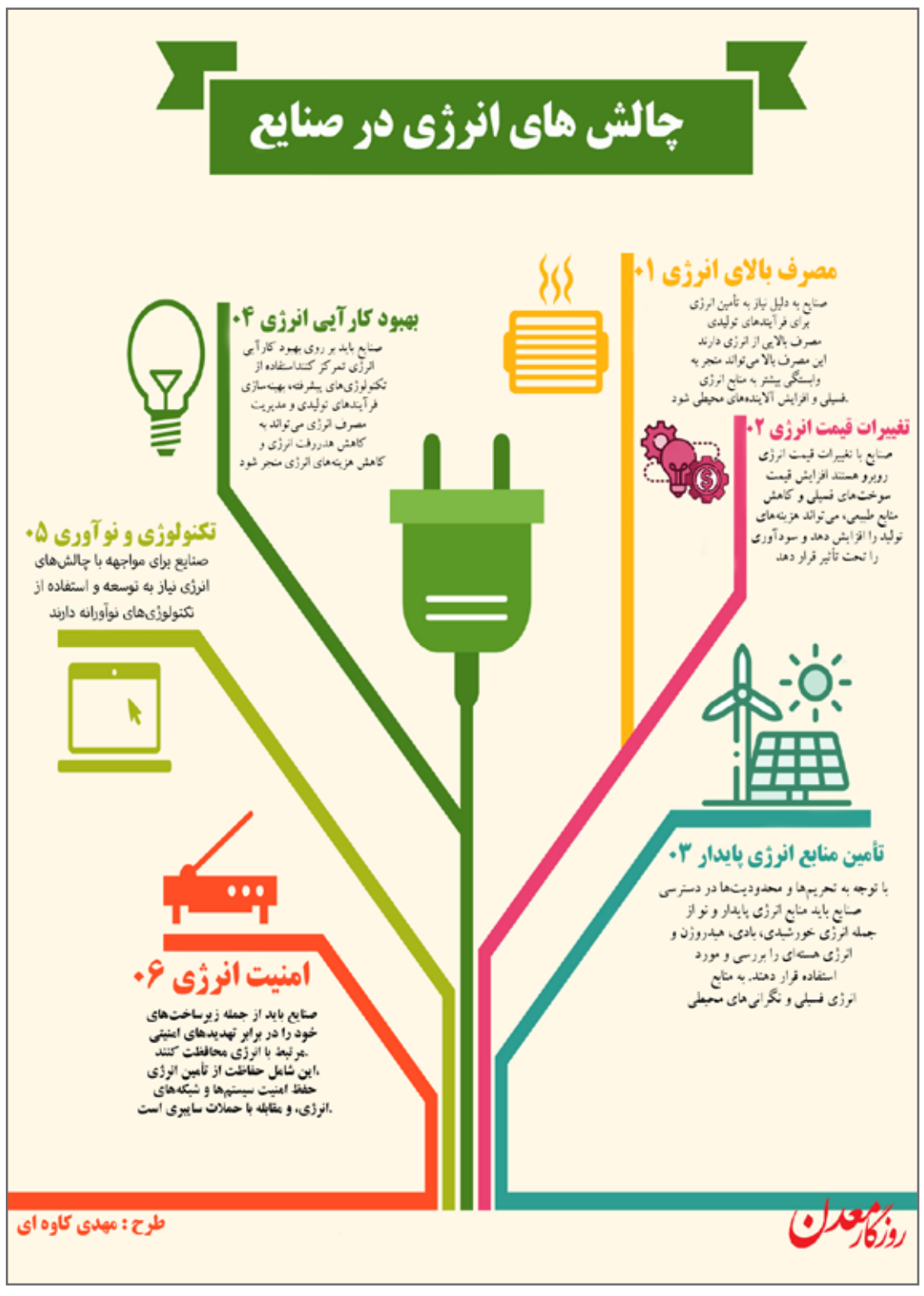
حکمرانی شرط اصلی توسعه صنایع معدنی ۳

تاثیر امنیتی‌شدن فلز مس بر آینده صنایع کارخانه‌ای بررسی شد:

فلز حساس ۵

آیا جهان به نفت بیشتری نیاز دارد؟ ۷

روزگار معدن
چهارشنبه
۲۲ شهریور ۱۴۰۲ • ۲۷ صفر ۱۴۴۵ • ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۳
سال ششم • شماره ۱۱۵۲

یادداشت

چالش انرژی در صنعت

اردشیر سعدمحمدی
مدیرعامل شرکت «ومعادن»

درحال‌حاضر شاهد یک ناترازی در عرضه و تقاضای برق در کشور هستیم؛ حال این موضوع را می‌توان از ۲ جنبه بررسی کرد؛ اول از جنبه عرضه، که متاسفانه به‌دلیل عدم‌توسعه نیروگاه‌های کشور، اتلاف برق در شبکه توزیع، تاخیر در انجام تعمیرات نیروگاهی، خشکسالی و کاهش تولید نیروگاه‌های برقابی و... است و دوم به‌علت افزایش تقاضا، که این افزایش تقاضا در یک بخش به مصرف‌کنندگان خانگی برمی‌گردد و این نشان از نداشتن برنامه‌های مدیریت مصرف است و از سوی دیگر، در چند دهه گذشته صنایعی در کشور توسعه‌یافته که عمدتا صنایع انرژی‌بری بوده‌اند و حتی به‌علت نرخ نسبی پایین انرژی در ایران، بهره‌وری انرژی هم چندان موردتوجه نبوده است.

اما آن چیزی که باعث شده امروز شاهد ناترازی در عرضه و تقاضا باشیم، بی‌توجهی به مکانیزم‌های اقتصادی است. قیمت‌ها در اقتصاد نقشی به‌مراتب فراتر از نقش حسابداری ایفا می‌کنند و قیمت‌های نسبی، تخصیص منابع را مشخص می‌کنند. در بلندمدت در کشور صنایعی شکل می‌گیرد که عمدتا انرژی‌بر هستند و حتی سرمایه‌گذاری در تکنولوژی‌هایی که بهره‌وری مصرف را ارتقا می‌دهند، در این شرایط توجیه اقتصادی خود را از دست می‌دهند؛ یعنی قیمت‌ها سیگنال می‌دهند که همین تکنولوژی موجود که مصرف انرژی بالایی دارد، تکنولوژی به‌صرفه است. وقتی ساختار صنایع بر پایه همین قیمت‌ها بنا شد، نمی‌توان انتظار داشت، مصرف برق کاهش یابد و دقیقا به‌همین خاطر، برخی بر این باورند که مصرف برق هیچ‌گونه حساسیتی به قیمت‌ها ندارد. در حالی که در کوتاه‌مدت با افزایش قیمت، به‌طور قطع نمی‌توان انتظار داشت مصرف کاهش یابد و در بلندمدت است که نرخ انرژی در انتخاب تکنولوژی و حتی انتخاب اینکه به کدام سرمایه‌گذاری وارد بشویم و به کدام سرمایه‌گذاری وارد نشویم، تاثیر خواهد گذاشت. در حقیقت، این همان نتیجه نادیده گرفتن مکانیزم عرضه و تقاضا در اقتصاد است. بدیهی است که وقتی نرخ پایین‌تر از مقدار تعادلی تعیین شود، تقاضا افزایش و عرضه کاهش می‌یابد و در نتیجه، ناترازی رخ می‌دهد. در مواجهه با این ناترازی، دولت سراغ بنگاه‌های بزرگ می‌رود و اگر چنین سرمایه‌گذاری‌هایی انجام دهند، به‌طبع منابع برای سایر سرمایه‌گذاری‌ها را از دست می‌دهند. در این میان، نرخ برق کم است و اقتصاد نیروگاه، توجیه چندانی ندارد. از طرف دیگر، نرخ نسبی انرژی در ایران باعث شده است، تولیدکنندگان به‌سمت بهینه‌سازی مصرف سوخت حرکت نکنند. به‌عنوان‌مثال، در زنجیره فولاد برای هر تن کنسانتره بین ۲۲ تا ۴۰ کیلووات ساعت، هر تن گندله بین ۲۶ تا ۵۵ کیلووات ساعت، برای هر تن آهن‌اسفنجی بین ۱۱۰ تا ۱۳۰ کیلووات ساعت و هر تن فولاد ۷۰۰ تا ۹۰۰ کیلووات ساعت برق مصرف می‌شود. این در حالی است که استاندارد مصرف برق برای تولید هر تن فولاد حدود ۴۵۰ کیلووات ساعت است؛ یعنی ما برای تولید هر تن فولاد ۲ برابر استاندارد جهانی برق مصرف می‌کنیم. هر چند از حدود ۴ دهه قبل تاکنون، میزان مصرف انرژی به‌ازای هر تن فولاد به‌خاطر تحقیقات انجام‌شده و تکنولوژی‌های جدید به‌کار گرفته‌شده روند نزولی داشته و حدود ۵۰ درصد کاهش یافته است. البته میزان انرژی مصرفی در واحدهای فولادسازی به نوع روش تولید یعنی کوره‌بلند یا کوره قوس‌الکتریکی بستگی دارد. روش کوره‌بلند نسبت به روش قوس‌الکتریکی انرژی بیشتری مصرف می‌کند. در ایران اگرچه آمارها کمی دچار پراکندگی هستند، این اختلاف به حدود ۲۵ درصد می‌رسد. مشکل مربوط به تامین پایدار انرژی در حال حاضر، اگر نگوییم چالش، اما یکی از مسائل اصلی صنعت فولاد کشور است. زیان ناشی از کمبود انرژی و عدم‌النفع وابسته به آن، در حوزه معدن و صنایع‌معدنی، طبق برآوردهای صورت‌گرفته بالغ بر ۱۶۰ هزار میلیارد تومان است و فعالان این صنعت چاره‌ای جز سرمایه‌گذاری در حوزه نیروگاهی ندارند. خاموشی‌های ۲ سال گذشته نشان می‌دهد که اقتصاد صنعت برق باید احیا شود؛ بنابراین برای حل این مسئله در گام نخست باید سراغ واقعی‌سازی نرخ برق برویم. بهترین سازکار در دسترس عرضه برق در بورس انرژی برای مشترکانی نظیر صنایع است که مصرف کلان دارند و سازکار عرضه و تقاضاست. وقتی قیمت‌گذاری را به مکانیزم عرضه و تقاضا می‌سپاریم، در بلندمدت صنایعی که انرژی‌بری بالا و ارزش‌افزوده پایین دارند، حذف می‌شوند و به‌مرور زمان صنایعی شکل می‌گیرند که در عمل یا اصلا انرژی‌بر نیستند یا اگر انرژی‌بر هستند، آن‌قدر ارزش بالایی خلق می‌کنند که تولید آن توجیه اقتصادی دارد و در نتیجه در بلندمدت، ترکیب صنایعی که در کشور داریم شکل بهینه‌ای از الگوی مصرف خواهد داشت و در عمل دیگر کسی با مصرف بیشتر انرژی، یارانه بیشتری دریافت نمی‌کند.

رکود در برخی از پهنه های معدنی کرمان

استان کرمان به بهشت معادن شهرت دارد و این استان کلکسیونی از انواع معادن است از ذخایر گسترده زغالسنگ گرفته تا معادن فولاد و مس و حتی سنگ های معدنی گران بها از جمله فیروزه در استان یافت می شود.

گستره های معدنی کرومیت و برخی از فلزات نایاب در استان نیز وجود دارد اما بعضا در برداشت و اداره برخی از معادن از جمله کرومیت و زغالسنگ مشکلات زیادی وجود دارد.

در کنار همه این مشکلات اما پهنه های معدنی گسترده ای نیز در استان وجود دارد که هنوز کار بهره برداری و فعال سازی آن ها انجام نشده است. محمد مهدی فداکار در این زمینه با انتقاد از عدم اجرای ماده ۲۰ قانون معادن در کرمان گفت: برخی از این پهنه ها در اختیار ایمیدرو قرار دارد که بیشترین میزان پهنه های معدنی را نیز شامل می شود اما کاری بر روی این معادن انجام نشده است. وی عنوان کرد: در اکثر مناطق استان پهنه های معدنی فراوانی وجود دارد که فعال کردن این معادن می تواند منجر به خلق ثروت اشتغال شود.

فداکار بیان کرد: ما از دستگاه های نظارتی می خواهیم به این مساله ورود جدی کنند و مشخص کنند چرا این معادن فعال نمی شود و راهکاری برای مشخص شدن تکلیف این معادن انجام دهند. وی با اشاره به صراحت قانون در خصوص این پهنه های معدنی گفت: باید این معادن پس گرفته شود و در این زمینه دستگاه های مرتبط و نظارتی ورود جدی داشته باشند.

استاندار کرمان افزود: این معادن در صورت تعیین تکلیف شدن و در اختیار قرار دادن آن ها به افرادی که توانمندی لازم را داشته باشند می توانند در توسعه اقتصادی استان نقش مثبت داشته باشند.

فداکار ادامه داد: اجرای قانون در این زمینه ضروری است و انتظار ما نیز این است که این معادن وارد چرخه تولید شوند. وی گفت: ایجاد چرخه تولید فولاد در کرمان این استان را به یکی از مناطق توانمند معدنی و صنعتی کشور تبدیل کرده است و این نمونه ای موفقیت در عرصه معادن است.

استاندار کرمان ادامه داد: تمرکز روی صنایع پایین دستی معادن و استفاده از توان صنعتگران و کارگاههای کوچک و تامین تجهیزات از داخل استان بسیار ضروری است.

وی گفت: باید به گونه ای برنامه ریزی کنیم که از تمامی ظرفیتهای موجود در این عرضه استفاده کنیم.

تاب‌آوری صنعت فولاد ایران در مرز هشدار

گروه خبر

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان از دغدغه تاب‌آوری صنعت فولاد کشور در پی تشدید چالش‌هایی همچون کمبود و گرانی حامل‌های انرژی، قیمت‌گذاری دستوری و وضع عوارض صادراتی گفت. او همچنین به افت ۶۰ هزار میلیارد تومانی سود شرکت‌های بورسی زنجیره فولاد در پی همین چالش‌ها اشاره کرد و تاکید کرد که تولید فولاد در ایران بدون بهره‌مندی از گاز ارزان صرفه اقتصادی ندارد چرا که مزیت نسبی تولید فولاد در ایران، سنگ آهن و انرژی ارزان بوده و اکنون این مزیت ها از صنعت فولاد گرفته شده است.

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران طی یک نشست هم اندیشی میزبان مدیران فعال در واحدهای بزرگ فولادی و تولیدکنندگان آهن اسفنجی سراسر کشور بود. امین ابراهیمی، مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان و نایب رئیس هیئت مدیره انجمن فولا در حاشیه این نشست در گفت‌وگوی اختصاصی با چیلان از صنعت فولاد با عنوان صنعتی مادر یاد کرد که سهم چشمگیری در تولید ناخالص ملی و ایجاد درآمدهای حاصل از صادرات غیرنفتی دارد.

او در توضیح بیشتر در این باره گفت: فولاد صنعتی کلیدی و صنعت‌ساز است. با این حال این صنعت در سال‌های اخیر با چالش‌هایی مرتبط با تامین و هزینه انرژی، تامین مواد اولیه، قیمت‌گذاری دستوری، وضع عوارض صادراتی و مسائلی از این دست در کشمکش است. این چالش‌ها در برخی از حلقه‌های زنجیره دیگر تبدیل به یک بحران شده و همه اینها به شکل‌گیری دغدغه «میزان تاب‌آوری صنعت» انجامیده است.

ابراهیمی ادامه داد: این چالش‌ها در حالی گریبانگیر صنعت فولاد کشور است که این صنعت برای افق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن در سال را پیش رو دارد، البته ظرفیت تولید فولاد کشور تا سال ۱۴۰۴ به ۶۰ میلیون تن هم می‌رسد اما با توجه به چالش‌های یادشده مشخص نیست تا چه میزان از این ظرفیت را بتوان بالفعل کرد. این صنعت برای پیشروی نیاز به یک سازوکار مشخص و با ثبات دارد.

کاهش ۶۰ هزار میلیارد تومانی سود شرکت‌های بورسی زنجیره فولاد

مدیرعامل فولاد خوزستان در ادامه از احتمال دفع سرمایه‌ها از صنعت فولاد گفت و تصریح کرد: با این تفاسیر صنعت فولاد کشور امتیازات سرمایه‌گذاری را از دست می‌دهد.

وی افزود: در اقتصاد بخش‌های مختلف همچون حلقه‌های یک زنجیره به هم متصل هستند و وقتی به زنجیره آسیبی وارد شود، این حلقه‌های ضعیف‌تر هستند که ابتدا از زنجیره جدا می‌شوند. در زنجیره فولاد هم القایی‌ها، نوردی‌ها و تولیدکنندگان گندله در صورت دفع سرمایه‌ها از زنجیره بیشتر از دیگران آسیب‌پذیرند. نایب رئیس انجمن فولاد تصریح کرد: امروز کار به جایی رسیده که اگر امروز مجموع ارزش دارایی‌های شرکت‌های فولادی به سپرده بانکی تبدیل شود، سوددهی آن از آنچه در صورت‌های مالی شرکت‌ها مشاهده می‌شود بیشتر است. شرکت‌های بورسی زنجیره فولاد در سال گذشته، ۱۳۰ هزار میلیارد تومان سود دادند که این رقم در سال جاری به ۷۰ هزار میلیارد تومان نزول خواهد کرد و آنچه این افت سود را رقم می‌زند، افزایش قیمت حامل‌های انرژی و کاهش میزان تولید برآمده از محدودیت در عرضه انرژی است.

با احداث نیروگاه‌های خودتامین موافق نیستیم

مدیرعامل فولاد خوزستان در ادامه به چالش تامین برق در شرکت‌های فولادی پرداخت و در این باره گفت: میزان مصرف برق صنعت فولاد ۱۰ درصد از کل برق مصرفی کشور است و با توجه به کمبود برق در کشور و لزوم تامین برق مورد نیاز صنعت فولاد، وزارتخانه‌های صمت و نیرو با یکدیگر توافق‌نامه‌ای برای احداث نیروگاه‌های خودتامین منعقد کردند و این وعده داده شده که در صورت احداث این نیروگاه‌ها برق واحد فولادی احداث‌کننده قطع نشود.

ابراهیمی تصریح کرد: من در جایگاه یک کارشناس با احداث نیروگاه‌های خودتامین موافق نیستم چون ایجاد نیروگاه امری خارج از هسته فعالیت فولادسازان است، هر چند در شرایط کنونی چاره‌ای جز اتخاذ این راهکار نیست! به همین دلیل فولادسازان بزرگ کشور اقدام به احداث نیروگاه کرده‌اند، اما با این حال این نمی‌تواند به معنای پایان محدودیت های برقی شرکت‌های فولادی باشد چون در صورت تشدید مصرف برق در کشور باز هم اولویت با تامین برق خانگی است. موضوع بعدی در مورد نیروگاه‌های خودتامین، نرخ گازی است که برای تولید برق به این نیروگاه‌ها داده می‌شود؛ این نرخ هنوز خیلی شفاف نیست و این امکان وجود دارد که نیروگاه های خود تامین را غیراقتصادی کند.

وی ادامه داد: گاز در صنعت فولاد جایگاه یک فناوری را دارد و تنها سوخت یا خوراک نیست. همچنین موضوع مهم در مورد گاز که می بایست با قیمت پایین در اختیار شرکت‌های فولادی قرار گیرد این است که این سوخت ارزان امتیاز مهم و در واقع مزیت رقابتی برای فولادسازان ایران در بازار بین‌المللی فولاد به شمار می‌آید و نقطه قوت این صنعت در رقابت با رقبای جهانی است.

بدون گاز ارزان، تولید فولاد توجیه اقتصادی ندارد

امین ابراهیمی در ادامه به چالش تامین گاز در صنعت فولاد ایران پرداخت و گفت: ۷۰ درصد فولادسازان دنیا فولاد را با روش کوره‌بلند تولید می‌کنند، در حالی که در ایران تولید در میان ۷۰ درصد فولادسازان با روش قوس الکتریکی صورت می‌گیرد و اتخاذ این تکنولوژی بر مبنای برخورداری از گاز ارزان و امکان تولید آهن اسفنجی از سنگ آهن بوده است. وی افزود: در نتیجه اگر قیمت گاز بیش از نرخ‌های کنونی افزایش یابد، تولید فولاد در ایران دیگر توجیه اقتصادی ندارد و پیامد این امر تعطیلی گسترده واحدهای فولادی کشور است. گفتنی است که صنعت فولاد ۵ درصد از گاز کشور را مصرف می‌کند. نایب رئیس انجمن فولاد ادامه داد: دولت به شرکت‌های بزرگ فولادی پیشنهاداتی در مورد سرمایه‌گذاری برای بهره‌برداری از میدان گازی پارس شمالی داده تا این شرکت‌ها با سرمایه‌گذاری ۶ میلیارد دلاری در این عرصه حضور پیدا کنند و کنسرسیوم مشترکی از شرکت‌های فولادی و وزارت نیرو و نفت شکل دهند، با این حال البته شفاف نیست که این طرح توجیه اقتصادی خواهد داشت یا نه؟

آموزش معدنی در دانشگاه باید کاربردی شود

دبیر انجمن سنگ آهن ایران با اشاره به اینکه آموزش معدنی در دانشگاه باید کاربردی شود، گفت: سیستم آموزشی ما به‌شکلی طراحی شده که بیشترین تاثیر و کاربرد را در زمینه‌های تئوریک دارد اما در رشته‌هایی مثل آموزش معدنی که نیازمند بخش عملیاتی است، کارکرد آموزشی‌مان به گونه‌ای نیست که بتواند کلیه نیازهای فارغ‌التحصیلان را در محیط کار مرتفع کند.

سعید عسکرزاده، دبیر انجمن سنگ آهن ایران گفت: سیستم آموزشی ما در حال حاضر به‌شکلی طراحی شده که بهترین و بیشترین تاثیر و کاربرد را در زمینه‌های تئوریک دارد که این در جای خود جزء نقاط قوت دانشگاه‌های ما است. اما در رشته‌هایی که نیازمند بخش عملیاتی و عملی است، کارکرد آموزشی‌مان به گونه‌ای نیست که بتواند کلیه نیازهای فارغ‌التحصیلان را در محیط کار مرتفع کند. وی افزود: در برخی رشته‌ها مانند رشته‌های پزشکی در دوره دکتری عمومی و تخصص، دوره‌های کارآموزی با عنوان دوره انترنی و رزیدنتی پیش‌بینی شده است و به این ترتیب، تازه‌کاران در رشته پزشکی در کنار اساتید خود در بیمارستان، بیماران گوناگون را می‌بینند و به تدریج از تجربه و اعتماد به نفس کافی برای این کار برخوردار می‌شوند. اما این برنامه‌ریزی در بخش علوم و مهندسی اتفاق نیفتاده است و شاید بزرگ‌ترین ضعف ما در این بخش، به‌ویژه در رشته‌های مهندسی معدن و زمین‌شناسی که مانند رشته پزشکی با نمونه‌های گوناگونی از پدیده‌های طبیعی سروکار دارند، ضعف در کارهای عملی و عملیاتی است. عسکرزاده خاطرنشان کرد: هیچ ۲ معدنی را نمی‌توان باهم یکی دانست و هریک شرایط خاص خود را دارند و از الگوهای متفاوتی تبعیت می‌کنند.

جهش قیمت آهن اسفنجی و گندله

معاملات هفته جاری آهن اسفنجی و گندله سنگ آهن در بورس کالا با افزایش قیمت همراه بود تا هر دو در فاصله چند قدمی با سقف قیمتی سال قرار بگیرند. البته همچنان سمت تقاضا در معاملات بورس کالا قدرت زیادی ندارد ولی طرح‌هایی مثل فروش اعتباری باعث شده تقاضا نسبت به مرداد تقویت شود. روند صعودی قیمت آهن اسفنجی و گندله در بورس کالا ادامه دارد ضمن اینکه معاملات اعتباری منجر به تقویت تقاضا در بخشی از بازار شده است. افزایش قیمت آهن اسفنجی و گندله از هفته اول مرداد آغاز شد و همچنان ادامه دارد. در این مدت قیمت آهن اسفنجی از کیلویی ۱۱ هزار و ۴۸۰ تومان با افزایش ۸.۴ درصدی به کیلویی ۱۲ هزار و ۴۵۱ تومان رسید. قیمت گندله نیز با افزایش ۶.۴ درصدی از کیلویی ۴ هزار و ۴۰۰ تومان به ۴ هزار و ۶۸۲ تومان رسید. بسیاری از فعالان بازار مدعی بودند روند قیمت آهن اسفنجی و گندله سنگ آهن با آغاز شهریورماه نزولی خواهد شد ولی برخلاف پیش‌بینی‌ها این دو همچنان به روند صعودی خود در بورس کالا ادامه می‌دهند و با ادامه این روند شاید به زودی سقف قیمتی جدیدی در سال ۱۴۰۲ ثبت کنند. قیمت آهن اسفنجی در آخرین معاملات بورس کالا با افزایش ۲۳۷ تومانی در هر کیلو به قیمت ۱۲ هزار و ۴۵۱ تومان رسید. افزایش قیمت آهن اسفنجی برای هفتمین هفته متوالی اتفاق افتاد و با ادامه این روند ممکن است قیمت آهن اسفنجی خیلی زود به سقف قیمتی سال ۱۴۰۲ برسد. بالاترین قیمت آهن اسفنجی در سال ۱۴۰۲ برابر با ۱۳ هزار و ۱۹۰ تومان به‌ازای هر کیلوگرم است و اگر تب تقاضا مانند ۳ ماه ابتدایی سال جاری گرم باشد آهن اسفنجی در هفته‌های آینده سقف قیمتی جدیدی ثبت خواهد کرد.

۴۰ همت
تجلی عزم جهادی و انقلابی در فولاد خوزستان

در شرایطی که صنایع در کشور ما با دشواری های بسیاری دست و پنجه نرم می کنند، شرکت فولاد خوزستان به منظور وفق یافتن با شرایط موجود و تاب آوری تا بهبود شرایط، و نیز تداوم حضور در بازارهای رقابتی و توسعه فعالیت های خود سلسله پروژه های هدفمندی را در چند حوزه ی پایداری تولید، بهینه سازی، پشتیبانی (زیست محیطی و ساختمانی) و توسعه ظرفیت و فناوری در حال اجرا دارد. جمع سرمایه گذاری ها برای اجرای این پروژه ها بالغ بر ۸۱۹/۴۰ میلیارد تومان می شود که نشان دهنده ی تحولی شگرف در شرکت فولاد خوزستان است.

با اجرای این پروژه ها، فولاد خوزستان خیز بلندی برای تحقق اهداف فاز چهارم توسعه و بلکه فراتر از آن بر می دارد و با عبور از ظرفیت تولید ۶ میلیون تنی که برای سال ۱۴۰۴ هدف گذاری شده است آماده رکورد زدن با تولید ۶/۱۳ میلیون تن در سال ۱۴۱۰ خواهد شد.

از جمله پروژه های مهم این شرکت، مگامدول زمزم ۳ است که بزرگ ترین مگامدول آهن اسفنجی کشور است و با ظرفیت تولید ۲/۲ میلیون تنی به روزهای بهره برداری نزدیک می شود.

احداث پکیج ماشین ریخته گری اسلب جایگزین، احداث کارخانه اکسیژن ۴، احداث پکیج کوره شماره ۷، احداث نیروگاه ۵۲۰ مگاواتی سیکل ترکیبی از جمله مهم ترین این پروژه هاست. ضمن آنکه احداث فولادسازی شادگان با پیشرفتی بسیار خوب به روزهای نهایی خود نزدیک شده و شرکت همزمان در جبهه ی خرید معادن کوچک برای توسعه فعالیت ها اقدامات موثری را انجام داده است.

۴۰ همت تنها چهل هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری نیست، بلکه از همتّ والا و عزم جهادی و انقلابی مدیران، کارکنان و کارگران شرکت فولاد خوزستان حکایت می کند که به تنهایی تاثیرات شگرف و ماندگاری بر رونق و حرکت چرخ اقتصاد کشور را بر جای می گذارند.

روزگار معدن
چهارشنبه
• ۲۲ شهریور ۱۴۰۲ • ۲۷ صفر ۱۴۴۵ • ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۳
• سال ششم • شماره ۱۱۵۲

ضرورت حمایت از بخش معدن

محمد رضا پور ابراهیمی، نماینده مردم کرمان در مجلس شورای اسلامی نیز گفت: حمایت از بخش معدن و سرمایه گذاران در این زمینه ضروری است. پور ابراهیمی افزود: باید سرمایه های ملی در کرمان مورد توجه بیشتر قرار گیرد، کرمان استانی است که ظرفیتهای غیر نفتی بسیاری دارد که در صورت بهره برداری از آنها می تواند در خصوص تامین نیازهای داخلی و همچنین ارزآوری گام های بلندی بردارد و مشکلات اشتغال نیز در استان رفع شود.

وی در خصوص معادن راکد نیز گفت: برای رفع این مشکل بارها پیگیری شده است و امیدواریم با اجرای قانون معادن به افراد صلاحیت دار واگذار شود تا شاهد یک تحول در بخش معادن در استان کرمان باشیم. پورابراهیمی بر تولید بهینه در استان تاکید کرد و ادامه داد: باید منابع موجود در استان کرمان به بهترین وجه ممکن مورد استفاده قرار گیرد و استفاده از روش های علمی در این زمینه ضروری است. وی پیوند دانشگاه ها و صنایع و معادن را یکی از راهکارهای استفاده بهینه از منابع دانست و افزود: باید بیشترین سود از معادن وارد کرمان شود و از خام فروشی نیز در همه بخش ها جلوگیری شود.

استفاده بهینه از معادن ضروری است

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان کرمان نیز در همین راستا بیان کرد: معادن نقش بسیار تاثیرگذاری در اقتصاد استان کرمان دارند و طبیعتا زیر ساخت صنایع نیز محسوب می شوند زیرا اکثر صنایع وابسته به معادن در استان کرمان فعال شده اند. سیدمهدی طبیب‌زاده ادامه داد: یکی از مسائلی که بارها دنبال شده بازگشت حقوق دولتی معادن به استان کرمان است که در این خصوص اقدامات بسیاری صورت گرفته اما عملا همچنان در این زمینه با مشکلات فراوانی رو بروهستیم. وی ادامه داد: از سوی دیگر شاهد هستیم حتی منابع مالی برخی از این شرکتها خارج از استان است و پهنه های معدنی نیز به خوبی مدیریت نمی شوند. طبیب زاده بیان کرد: برنامه ریزی در راستای ایجاد بیشترین سود برای کرمان با فعالیت معادن ضروری است و فعال شدن معادن راکد می تواند منجر به ایجاد یک توسعه پایدار در استان شود در واقع باید به این مسائل فکر کرد که اگر منابع استان بی رویه استفاده شود در آینده استان چه مشکلاتی پیش رو خواهد داشت. در استان کرمان ۵۲۷ پروانه اکتشاف صادر شده است و با وجود اقدامات انجام شده برای توسعه معادن استان کرمان اما همچنان برخی از معادن استان مانند معادن زغالسنگ در شمال استان و همچنین معدن کرومیت در جنوب استان کرمان با مشکلات زیادی مواجه هستند.

در نشست تحلیل نظام حکمرانی در صنایع معدنی مطرح شد؛

حکمرانی شرط اصلی توسعه صنایع معدنی

مهدی نجفی

نشست تحلیل نظام حکمرانی در صنایع معدنی، چالش ها و راهکارها با محوریت حکمرانی خوب در بخش معدن روز سه‌شنبه ۲۱ شهریور در پژوهشکده سیاستگذاری شریف برگزار شد.

بهرام شکوری، فعال معدنی و رئیس انجمن مس در ابتدای این نشست گفت: تعاریف زیادی از حکمرانی خوب وجود دارد؛ ما باید بپذیریم که حکمرانی حاضر، حکمرانی خوبی نیست. به نظر من حکمرانی خوب را می‌توان با آثارش متوجه شد. نتیجه حکمرانی خوب، رفاه مردم، سلامت، توسعه و... خواهد بود. اگر حکمرانی خوبی داشتیم، سهم ما در تولید ناخالص داخلی بیشتر بود، سهممان در ارزآوری بیشتر بود، معان ما توسعه داشتند و.... بنابراین اگر امروز اینجا هستیم، یعنی حکمرانی خوبی در صنایع معدنی و بخش معدن نداریم. در نتیجه باید نوع حکمرانی خود در بخش معدن را تغییر دهیم و سیاست خود را به نحوی کنیم که هم بخش خصوصی و هم فعالان اقتصادی و هم سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی مناسب باشد.

مارجین سود باید بیشتر باشد

وی افزود: پله اول توسعه این است که پی ببریم چقدر ناتوان هستیم. اگر همیشه بگوییم کسی مثل ما نیست، راهی برای یادگیری و اجرای سیاست‌های جدید نخواهیم داشت. بنابراین باید بدانیم حکمرانی خوبی در حوزه صنایع معدنی وجود ندارد. به گفته شکوری، حکمرانی خوب بسیار مهم‌تر از داشتن ثروت است. صرف داشتن برخی منابع انرژی یا منابع و ذخایر کشور که به عنوان ثروت کشور هستند، نمی‌توانیم به توسعه برسیم مگر اینکه حکمرانی خوب داشته باشیم. اگر ما به جایی نرسیدیم، علی رغم مزیت‌هایی که در کشور داریم، در نتیجه حکمرانی است؛ اینکه چه تولید کنیم و تا کجای زنجیره پیش برویم، چیزی نیست که ما تعیین کنیم و نیازمند یک کار کارشناسی است. ما اگر مزیت هم داریم، مارجین سودمان باید بیشتر باشد که هم در دنیا رتبه‌بندی خود را تغییر دهیم و هم صادرات بیشتری در دنیا داشته باشیم. یکی از مشکلات این است که ما سیاستگذاری مناسبی نداریم. ما فکر میکنیم حکمرانی خوب یعنی دخالت در اقتصاد؛ اما حکمرانی خوب یعنی کار کارشناسی کردن. باید استراتژی تدوین شود. استراتژی توسعه صنعتی مثل پازل است و شما نمی‌توانید فقط هدف مشخص کنید. وقتی هدف ۵۵میلیون تن تولید است، آب، برق، سوخت و... نیز باید تنظیم شود.

اشتباه دیگران را تکرار نکنیم

جعفری طهرانی، تحلیلگر ارشد بازارهای بین‌الملل معدنی در ادامه گفت: وقتی حکمرانی خوبی نداشته باشیم، تفاوتی ندارد بالای زنجیره باشیم، پایین زنجیره باشیم یا میان آن. من موافق نیستم ما بپذیریم در فوتبال قوی نیستیم و مربی از خارج بیاوریم؛ اما در بخش معدن و سایر بخش‌ها این کار را نکنیم. واقعیت قضیه نظام حکمرانی است. یک مدیر در صورتی می‌تواند به درستی مدیریت کند که رگولاتور بتواند قوانین خوبی ترسیم کند. رگولاتوری که در چین است و بحث زنجیره فولاد را بررسی می‌کند، برای تنظیم زنجیره فولاد هر دو هفته یک بار با سازمان‌های ذی ربط برای تنظیم بازار نشستی دارد. مثلا در آخرین نشست، برای کنترل نرخ محصولات فولادی داخلی چین و کنترل مصرف سرانه و صادرات، مورد بررسی قرار گرفت.

وی افزود: ما بارها دیدیم که قانونگذار با وضع قوانین متعدد، در زمینه تولید و صادرات بحران آفریده است. ما سه تابستان بحران برق داشتیم و دو زمستان، بحران گاز. من در دو سال اخیر برنامه‌ای ندیدم که حاکمیت بخواهد برای رفع این بحران‌ها اجرایی کند. وقتی برق شرکت را قطع می‌کنید، چه انگیزه‌ای دارد که نیروگاه بزند؟ جمعیت ایران بالای ۸۵میلیون نفر است؛ جمعیت ایران و ترکیه نزدیک است. اما در ترکیه بازار به خوبی کنترل می‌شود. نقش تشکل‌ها در قانونگذاری در حد صحبت است. قرار نیست اشتباهاتی که دیگران کردند را ما دوباره انجام دهیم. قانونگذاری بد سبب فرار سرمایه می‌شود. ما شانسی برای جذب سرمایه‌گذار خارجی نداریم.

عدم تعادل از تولید نیست؛ از مصرف است

بهادر احرامیان در ادامه گفت: در فولاد و مس اگر نگاه کنید، بزرگترین تولیدکننده فولاد دنیا چین است و نصف مواد اولیه خود را وارد می‌کند؛ نفر دوم ژاپن است که هم فولاد، هم سنگ آهن و هم ذغال سنگ خود را وارد می‌کند؛ هندوستان، کره جنوبی و... همه انرژی و سنگ آهن خود را وارد می‌کنند. ترکیه گرانترین انرژی اروپا را دارد و بزرگترین واردکننده آهن قراضه دنیاست. در لیستی که جلوی ما وجود دارد، بسیاری مزیت‌های ما را ندارند. فولاد مثل نفت و گاز نیست که فکر کنیم بدون انرژی میتوانیم در آن قوی باشیم. عنصر مهم در این خصوص، حکمرانی خوب است. این جایگاهی که داریم به راحتی از دست می‌رود. مهم است که ببینیم به چه کیفیتی از حکمرانی نیاز داریم. اینکه در فولاد جایگاه دهم را داریم مثل نفت و گاز نیستیم. این جایگاه از بین خواهد رفت اگر حکمرانی خوب نباشد. اگر می خواهیم در زنجیره صنایع فلزی صنایع پایین دست شکل دهیم، قدم اول توجه به حکمرانی خواهد بود. وی افزود: برخی شکل نگرفتن صنایع پایین دست را به خاطر صنایع بالادست می‌دانند. مشکل این نیست.

مشکل نامناسبی بودن فضای کسب و کار در این زمینه است. عدم تعادل از تولید نیست؛ از مصرف است و این سبب می‌شود ما گاز و انرژی کافی نداشته باشیم که به صنعت بدهیم و صنعت را می‌خوابانیم. کجای دنیا مصرف انرژی بخش مسکونی در این حد است؟ در بسیاری از ساختمان‌ها شوفاژ اول پاییز روشن و آخر فروردین خاموش می‌شود. برای تعادل دما، پنجره را باز می‌کنیم و کاری با کم کردن شوفاژ نداریم. شوفاژها دائم در حال کار کردن هستند و این امر سبب می‌شود صنعت را بخوابانیم.

وی گفت: دولت باید اجازه دهد خود اقتصاد رقابتی و بازار، مسیر درست را مشخص کنند و تصمیم بگیرند.

قیمت‌گذاری مهم‌ترین مشکلی است که در صنعت فولاد با آن مواجهیم. تورم ما نزدیک ۵۰درصد است. تورم با گرانی فرق دارد؛ ریشه تورم افزایش پایه پولی و... است. جنس گرانی چیز دیگری است. گرانی یعنی آب معدنی به هر دلیلی قیمتش در بازار بالا می‌رود اما نرخ دیگر کالاها بالا نمی‌رود. ما باید ریشه گرانی را پیدا کنیم.

نیاز ناوگان معدنی کشور به ۱۵ هزار دستگاه ماشین آلات

صنعت ایران به واسطه زیرساخت های فراوان در حوزه تولید این نوع ماشین آلات توانایی تولید بسیاری از این ماشین آلات را دارد. شرکت های مختلفی از جمله هپکو توانایی تامین نیاز کشور را دارند، به شرط این که حمایت های لازم در این بخش عملی شود و برای تحریک تقاضا در این صنعت که طی سالیان اخیر به دلایل مختلف در اغما فرو رفته، برنامه و سیاستگزاری صحیحی وجود داشته باشد. سال گذشته صندوق بیمه فعالیت های معدنی با همکاری معاونت معادن و فرآوری مواد معدنی وزارت صمت و سازمان ایمیدرو و در راستای توسعه معدنکاری و نوسازی و تامین ماشین آلات معدنی، فراخوانی را منتشر کردند. بر اساس این فراخوان، خرید ۳ مدل بیل مکانیکی، ۳ مدل لودر چرخ لاستیکی، یک مدل بلدوزر و دو مدل تراک معدنی تولید داخل در دستور کار قرار گرفت. این فراخوان با تسهیلات ۱۲درصدی و همچنین ۶ماه تنفس و ۴۲ماه باز پرداخت همراه بود. نتیجه این فراخوان تقاضا برای ۶۰۰دستگاه انواع محصولات و ماشین آلات معدنی شده که قرار است با پرداخت هزینه به هپکو، تولید دوباره در این شرکت قدیمی رونق بگیرد. معادن بسیاری در کشور وجود دارد. بر اساس برنامه ریزی ها سرمایه گذاری بسیاری نیز در راستای کشف معادن جدید انجام شده است. همچنین طی سال های اخیر سیاست احیای معادن و همچنین توسعه برخی معادن در دستور کار قرار گرفته است. این روند نیازمند ماشین آلات بسیاری است که بخشی از آن توسط هپکو می تواند تامین شود و بخش بزرگی از آن از طریق واردات قابل تامین خواهد بود.

تشدید نگرانی در تولید محصولات نوردی

احمد خوروش رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران از فاکتورهایی نام می برد که حیات تولید را برای شرکت‌های نوردی با مشکلات جدی مواجه کرده که از مهم ترین آنها می توان به تأمین مواد اولیه، حمل‌ونقل، تولید و فروش نام برد.

وی اولین و مهمترین مشکل در صنعت نورد را مسائل مرتبط با بورس کالا دانست و با اشاره به این که برای تأمین مواد اولیه به اجبار باید از بورس کالا خریداری شود یادآور شد: این خرید به صورت مداوم و از یک شرکت قابل تأمین نیست و شرکت‌ها مجبور هستند مواد اولیه مورد نیاز خود را از شرکت‌های مختلف خریداری کنند. خوروش تبعات خرید از یک شرکت را محرومیت از یک نوع شمش و مواد اولیه دانست و ادامه داد: در این صورت نوردکاران در زمان تولید با مشکلاتی همچون استاندارد و مسائل دیگر روبرو می‌شوند که این خود ضعف بسیار بزرگی در ارتباط با تولید دائم و عمده است. وی مشکلات مرتبط با حمل و نقل را از دیگر مشکلاتی دانست که که در وضعیت تولید نقش بسزایی دارد و با بیان این که در نقاط مختلف کشور، شرکت‌های تولیدکننده شمش، مواد اولیه نورد و شرکت‌های ذوبی قرار دارند اما قیمت حمل و نقل این مواد متفاوت است یادآور شد: بارها به مسئولان مربوطه اعلام کرده‌ایم که بین شرکت‌هایی که نزدیک به هم هستند رابطه نزدیکی ایجاد شود تا مواد اولیه به راحتی تأمین شود اما تا به امروز نتیجه ای نگرفته ایم. این فعال صنعتی در بخش دیگری از سخنانش به فروش محصولات در بورس کالا برای نوردکاران تبدیل به یک معزل جدی شده اشاره کرد و گفت: اگر این محصولات در بورس کالا به فروش نرسید می‌توانند صادرات انجام دهند.

با حضور سر ممیز شرکت پایش و ارزیابی انطباق ایران (TUV NORD سابق) رقم خورد؛

تمدید گواهینامه سیستم مدیریت انرژی (ISO:۲۰۱۸ ۵۰۰۰۱) فولاد خوزستان به مدت یک سال

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، این دوره از ممیزی مراقبتی دوم نظام مدیریت انرژی به مدت سه روز از تاریخ ۲۸ الی ۳۰ مرداد ۱۴۰۲ با حضور هوتن صدری سرممیز شرکت پایش و ارزیابی انطباق ایران انجام پذیرفت.

در این دوره از ممیزی فرآیندهای تولیدی، پشتیبانی و ستادی شرکت فولاد خوزستان از منظر الزامات این استاندارد مرجع بین المللی مورد ممیزی قرار گرفته و یافته هایی ارزشمند در جلسه اختتامیه توسط سرممیز به مدیران ارشد سازمان ارائه گردید.

این جلسه به ریاست محمد نیکوکار قائم مقام مدیرعامل در امور بهره برداری و توسعه و با حضور معاونان، مدیران ارشد و پاسخگویان ممیزی برگزار گردید.

هوتن صدری سرممیز این دوره از ممیزی در جلسه اختتامیه گفت: اهمیت موضوعات انرژی در شرکت فولاد خوزستان توسط متولیان فرآیندها و فعالیت های به خوبی درک شده است و از موارد بسیار مهم و حیاتی و از نقاط قوت سازمان به شمار می رود.

وی در ادامه با ذکر یافته های خود تلاش های انجام شده در این زمینه را به منظور تحقق پایداری تولید و بهبود عملکرد انرژی و کسب و کار سازمان ناکافی دانسته و اهمیت تسریع در برنامه ریزی و اجرای اقدامات و پروژه های بهبود را لازم و ضروری دانست.

محمد نیکوکار با تشکر از سرممیز، برگزارکنندگان و پاسخگویان ممیزی اظهار داشت: با توجه به اهمیت موضوع انرژی، هزینه بالای تامین آن و تاثیر مستقیم و موثر در بهای تمام شده ی محصول، برنامه ریزی به منظور انجام موارد مطرح شده، بهبود عملکرد انرژی و بهینه سازی مصارف را بسیار حیاتی بیان نمودند.

وی با ذکر این نکته که تکنولوژی به کار رفته در صنعت فولاد بر میزان مصارف انرژی بسیار تاثیرگذار می باشد، حرکت به سوی تغییر و به روزرسانی تکنولوژی شرکت را تا حد امکان توصیه کردند.

در پایان محسن شیری بابادی مدیر استراتژی و تضمین کیفیت ضمن تشکر از همه همکاران موثر در برگزاری و پاسخگویی این ممیزی با بیان اهمیت مدیریت مصارف انرژی به منظور حفظ و ارتقای حاشیه سود عملیاتی سازمان، پرداختن به این موضوع را برای ادامه بقای سازمان در فضای کسب و کار فعلی کشور و منطقه اجتناب ناپذیر خواندند.

گفتنی است، در پایان این دوره از ممیزی گواهینامه نظام مدیریت انرژی (ISO ۵۰۰۰۱:۲۰۱۸) شرکت فولاد خوزستان به مدت یک سال تمدید شد

یادداشت

فهرستی از دستاوردهای خوب

سیامک اخطاری
عضو سازمان نظام مهندسی معدن تهران

براساس آمارها از هر ۴ معدنی که اکتشاف می‌شود، یکی به زیرمجموعه سنگ‌های ساختمانی تعلق دارد. در حال حاضر کمابیش ۲هزار و ۲۰۰ معدن سنگ در کشور وجود دارد که از آن میان، چیزی در حدود ۸۰۰معدن فعال است و سالانه ۱۵میلیون تن سنگ ساختمانی خام در کشور تولید می‌شود. تعداد کارخانه‌های فرآوری موجود در کشور هم‌اکنون به ۵هزار واحد می‌رسد که ظرفیت تولید سالانه آنها در حدود ۴۵۰ میلیون مترمربع است. از سوی دیگر، کیفیت و تنوع سنگ‌های ساختمانی ایران به‌گونه‌ای است که قابلیت رقابت در بازارهای جهانی دارد. اما چالش‌های این حوزه برای رسیدن به جایگاه شایسته آن کم نیست، بنابراین به‌نظر می‌رسد توجه به آمار بین‌المللی و رصد عملکرد بازیگران اصلی صنعت سنگ ساختمانی دنیا امروز بیش از هر زمان دیگری برای کشور ما، به‌عنوان یک ظرفیت مطرح در سطح جهان، ضروری است و اهمیت دارد و بررسی و تحلیل چیدمان صادراتی در توسعه صادرات صنعت سنگ ساختمانی کشورهای دنیا یکی از راهکارهایی است که می‌توان با بررسی آن مسیرهای تجربه‌شده و آزموده را یافت و طی کرد.

ارزش صادرات ایتالیایی از سنگ‌های طبیعی در ۵ ماه اول سال ۲۰۲۳ ثابت است، اما میانگین ارزش صادرات در حال افزایش و در ۵ ماه اول سال ۲۰۲۳، ارزش کلی صادرات ایتالیایی از سنگ‌های طبیعی نسبت به همین دوره در سال قبل به‌طور معمولی ثابت و در حدود منفی ۰.۱ درصد مانده است. به‌طور خاص، در ۵ ماه اول سال ۲۰۲۳، صادرات مواد خام از ایتالیا به ارزش ۱.۹ درصد نسبت به همین دوره در سال ۲۰۲۲ افزایش یافته است. در همین دوره زمانی، ۵ماهه اول سال ۲۰۲۳، ارزش صادرات این کشور از محصولات فرآوری‌شده یا نهایی نسبت به همین دوره در سال گذشته ۰.۵ درصد کاهش یافته است.

چین با ۷۱.۹ میلیون یورو به‌عنوان نخستین خریدار مواد خام یا بلوک باقی مانده و واردات خود را تنها ۲.۱ درصد کاهش داده است، در حالی که هند با ۲۰.۱ میلیون یورو در رتبه دوم قرار دارد و واردات خود از ایتالیا را بیش از ۱۴.۸ درصد افزایش داده است. همزمان، ایالات‌متحده‌امریکا با ۱۸۳.۱ میلیون یورو به‌عنوان نخستین خریدار محصولات نهایی یا فرآوری‌شده باقی مانده و واردات خود را تنها ۴.۷ درصد کاهش داده است، در حالی که آلمان با ۶۱.۳ میلیون یورو در رتبه دوم خریداران سنگ فرآوری‌شده قرار دارد و واردات خود از ایتالیا را ۱۰.۱ درصد کاهش داده است. باید توجه داشت که به‌طور کلی، میانگین نرخ محصولات سنگی ایتالیایی صادرشده به خارج در ۵ ماه اول سال ۲۰۲۳ به میانگین عددی ۹۶۲.۲۶ یورو در تن نسبت به ۸۶۲.۵۰ یورو در تن در همین دوره زمانی در سال گذشته رسیده است که به‌طور میانگین افزایشی در حدود ۱۱.۶ درصد را نشان می‌دهد. تکیه بر چیدمان صادراتی شامل مطالعه تحقیق و بررسی بازار، تولید دقیق از معادن، کاهش ضایعات در زمان حمل با قواره‌سازی در معادن، افزایش بهره‌وری در تولید، بالا بردن دقت در فرآوری، ضرورت مدیریت کیفیت و استانداردهای کیفی، جذب نیروی کارآمد، آموزش مدیران میانی، سرمایه‌گذاری در راه‌اندازی واحد بازرگانی قوی، برندسازی و شخصیت‌سازی سنگ ساختمانی ایران با نام‌های اصیل ایرانی و برندسازی از نمایه‌های پارسی کشور عزیزمان ایران، توسعه و حضور در نمایشگاه‌های ساخت‌وساز جهان، برندسازی میان مدت، حضور فیزیکی و حقوقی در بازارهای هدف، ایجاد بستر تجاری در بازارهای هدف، مشارکت با مجموعه‌های محلی، ثبت شرکت و تاسیس انبار و ایجاد دسترسی نزدیک و آسان برای مشتریان از جمله استراتژی‌های موفق در راه توسعه صادراتی صنعت سنگ ساختمانی ایران است. این رویه مستلزم برنامه‌ریزی منسجم و ایجاد بینش صادراتی مستحکم و برنامه‌ریزی نسلی و بلندمدت است. امور صادراتی رویه‌های میان‌مدت و بلندمدت هستند و نوعی سرمایه‌گذاری ضروری در بخش معدن و صنعت سنگ ساختمانی به‌شمار می‌رود و درست همانند تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی است که تصور کار در معدن بدون آن بسیار غیرممکن است. بنابراین، چیدمان صادراتی و سرمایه‌گذاری در راه دسترسی به بازارهای هدف ضرورتی غیرقابل انکار برای رسیدن به این توسعه به‌شمار می‌رود. هر کشوری باید براساس مصالح ملی و منافع بلندمدت خود بتواند چیدمان تولید خام تا عرضه فرآوری را به‌شکلی هوشمندانه برنامه‌ریزی کند که در نهایت همه فعالیت‌ها منجر به جذب سرمایه به قسمت تولید و فرآوری شود و توسعه صنعتی، مورد توجه قرار گیرد، زیرا صادرات کالاهای فرآوری‌شده یعنی فهرستی از دستاوردهای خوب، اشتغالزایی، شکل‌گیری زنجیره‌ای از تولید، تعمیر و نگهداری، رشد ساخت ماشین‌آلات مرتبط و...

روزگار معدن
چهارشنبه
• ۲۲ شهریور ۱۴۰۲ • ۲۷ صفر ۱۴۴۵ • ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۳
• سال ششم • شماره ۱۱۵۲

روی‌موج معدن

ایران همچنان در میان ۱۰ فولادساز برتر جهان

انجمن جهانی فولاد در تازه‌ترین گزارش خود اعلام کرد تولید فولاد خام ایران در هفت ماه نخست جولای امسال با رشد ۴.۵ درصدی نسبت به همین ماه در سال پیش، به ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تن رسید و کشورمان همچنان در میان ۱۰ فولادساز برتر جهان است.

این سند که بر اساس اطلاعات گزارش شده ۶۳ کشور تولید کننده فولاد به این انجمن گردآوری شده است، نشان می‌دهد که با وجود کاهش تولید ۶ کشور از ۱۰ کشور اول تولید کننده فولاد جهان، در بازه اول ژانویه تا آخر جولای سال ۲۰۲۳، نسبت به همین دوره زمانی در سال ۲۰۲۲، میزان تولید فولاد در چهار کشور هند، ایران، روسیه و چین افزایش داشته است. این گزارش حکایت از رشد ۴.۱ درصدی تولید فولاد ایران در بازه زمانی اول ژانویه تا آخر جولای سال ۲۰۲۳ دارد و تنها هندوستان با رشد ۹ درصدی در این بازه، توانسته رشد بیشتری نسبت به کشورمان داشته باشد. روسیه با ۲.۸ درصد و چین با ۲.۵ درصد رشد تولید، بعد از هند و ایران، دو کشوری هستند که رشد مثبتی در تولید فولاد در هفت‌ماهه ابتدایی سال میلادی جاری نسبت به همین مدت در سال گذشته را به ثبت رساندند. ایران در هفت‌ماهه نخست سال میلادی جاری موفق شد ۱۸ میلیون و ۱۰۰ هزار تن فولاد تولید کند؛ در همین زمان هند ۷۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تن، روسیه ۴۴ میلیون و دویست هزار تن و چین ۶۲۶ میلیون و پانصد هزار تن فولاد تولید کردند.

درصد تغییرات میزان تولید فولاد در ماه‌های جولای سال ۲۰۲۳ نسبت به همین ماه در سال پیش از آن نشان می‌دهد بیشترین افزایش مربوط به دو کشور هند و چین است که به ترتیب رشد ۱۴.۳ و ۱۱.۵درصدی را در هفت‌ماهه ابتدایی سال میلادی جاری تجربه کردند و در رتبه‌های بعدی ترکیه با ۶.۴ و روسیه با ۵.۸ درصد افزایش تولید در جایگاه‌های بعدی بیشترین افزایش ۷ ماه ابتدایی امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل قرار گرفتند.بر پایه این گزارش از نظر درصد تغییرات میزان تولید ماه جولای امسال نسبت به همین ماه در سال پیش، کشورمان با کاهش ۱.۵ درصدی در میانه فهرست کاهش تولید نقطه به نقطه بین کشورهان عمده تولید کننده فولاد قرار گرفت.

شایان ذکر در دو ماه گذشته کشورمان رشد بی سابقه‌ای در تولید فولاد داشت که رشد زیاد فولاد تولیدی در دو ماه می و ژوئن در کنار اعمال برخی محدودیت‌های برق در تابستان امسال می‌تواند دلیلی بر کاهش ۱.۵ درصدی تولید فولاد خام کشورمان در ماه جولای امسال نسبت به همین ماه در سال پیش باشد.

میزان کل تولید فولاد جهان با کاهش ۰.۱ درصدی در هفت ماه نخست سال ۲۰۲۳ به یک هزار و ۱۰۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تن رسید که برخی کارشناسانان صنعت فولاد علت کاهش تولید این محصول راهبردی در هفت ماه منتهی به جولای امسال را ادامه تاثیر کاهش قیمت جهانی فولاد می‌دانند. رشد ۴.۱ درصدی تولید فولاد ایران در بازه زمانی اول ژانویه تا آخر جولای سال ۲۰۲۳ نشان می‌دهد فولادسازان داخلی، با وجود کاهش قیمت جهانی این محصول در سال رونق تولید، رشد تولید را سرلوحه کار خویش قرار دادند و این باعث شد قیمت محصولات صادراتی فولاد ایران از ابتدای خردادماه امسال در بازارهای جهانی به ثبات قیمتی برسد. بر اساس آخرین گزارش انجمن جهانی فولاد، سه کشور برتر تولید کننده فولاد خام در جهان چین، هند و ژاپن هستند و چین ماه جولای امسال ۹۰.۸ میلیون تن فولاد خام تولید کرد که ۱۱.۵درصد نسبت به تولید همین ماه در سال قبل کاهش داشت. ماه جولای امسال هند با تولید ۱۱.۵میلیون تن فولاد خام، رشد ۱۴.۳ درصدی نسبت به تولید همین ماه در سال قبل را تجربه کرد و ژاپن با تولید ۷.۴ میلیون تن فولاد خام افزایش ۰.۹ درصدی در این بازه زمانی ثبت کرد.بر اساس این گزارش، تولید فولاد خام در ایالات متحده آمریکا برای ماه جولای امسال، ۶.۹ میلیون تن تخمین زده می‌شود که ۰.۵ درصد افزیش نسبت به ماه جولای سال ۲۰۲۲ را نشان می‌دهد و این کشور، کماکان چهارمین فولادساز برتر جهان است. براساس این گزارش، آلمان با تولید ۳.۰ میلیون تن و کاهش ۰.۵ درصدی، ترکیه با تولید ۲.۹ میلیون تنی و افزایش ۶.۴ درصدی و برزیل با تولید ۲.۷ میلیون تنی و کاهش ۴.۷ درصدی به ترتیب رتبه‌های هفتم تا دهم تولید کنندگان فولاد جهان را به خود اختصاص دادند.

فولاد پرچم‌دار تجارت خارجی

یک کارشناس صنعت فولاد گفت: فولاد بعد از نفت و گاز دومین کالای پرحجم تجارت جهانی را تشکیل می‌دهد و تعداد زیادی از صنایع پایه از قبیل حمل و نقل، ساختمان، ساخت ماشین‌آلات، معدن و دیگر صنایع مرتبط با تولید و انتقال انرژی، به صنعت فولاد وابسته هستند و از این رو بهبود و توسعه صنعت فولاد از اهمیت ویژه‌ای در توسعه اقتصادی کشورها برخوردار است.

محمد هادی احسانی با اشاره به اینکه اجرای طرح‌های جدید صنعت فولاد سبب توسعه زنجیره پایین دستی و ایجاد ارزش می شود، اظهار داشت: ایران برای چندمین سال در رده دهمین تولیدکننده فولاد جهان قرار گرفته است، ضمن اینکه پیش‌بینی می شود ظرفیت ۵۵ میلیون تنی فولاد در افق ۱۴۰۴ محقق شود.

وی گفت: با توجه به اینکه فولادسازی جزئی از صنایع مادر به حساب می آید، افزایش تولید فولاد می تواند از جنبه های گوناگونی بر جامعه و اقتصاد کشور تاثیرگذار باشد. این فعال فولادی افزود: فاکتورهایی نظیر افزایش اشتغال زایی، افزایش میزان صادرات فولاد و سودآوری ارزی، کاهش قیمت مقاطع فولادی برای نیازهای داخلی، بازگشت به چرخه تولید کارگاه های تولیدی و صنایع فولادی که کنار گذاشته شدند و نیز کاهش قیمت مقاطع فولادی با توجه به کاربرد فولاد در ساختمان سازی و رونق گرفتن مجدد ساختمان سازی از جمله اصلی ترین مزایای افزایش تولید فولاد در کشور می باشند. به گفته احسانی، به ازای یک درصد رشد استفاده ازورق فولادی، یک کشور در حال توسعه، ۰،۸۵ درصد رشد اقتصادی را تجربه خواهد کرد. وی اظهارداشت: دولت باید از تلاش‌های تولیدکنندگان فولادی در ایران قدرانی کند، چرا که این تولیدات با روندی افزایشی در سایه محدودیت‌های مختلف از جمله تامین انرژی مورد نیاز صنایع رقم زده شده است. احسانی با تاکید بر اینکه فولاد بستر مناسب کاهش تورم و ارزآوری مناسب برای کشور را دارا است، خاطرنشان کرد: براساس آمارهای جهانی، تغییرات تولید فولاد از ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ نشان‌دهنده رکورد ایران در افزایش تولید فولاد است به طوری که در این بازه زمانی تولید فولاد در ایران بیش از ۲۴ درصد افزایش یافته است. احسانی گفت: صنعت فولاد بعد از نفت و گاز دومین کالای پرحجم تجارت خارجی را تشکیل می‌دهد و تعداد زیادی از صنایع پایه از قبیل حمل و نقل، ساختمان، ساخت ماشین‌آلات، معدن و دیگر صنایع مرتبط با تولید و انتقال انرژی، به صنعت فولاد وابسته هستند. برهمین اساس، بهبود و توسعه صنعت فولاد از اهمیت ویژه‌ای در توسعه اقتصادی کشورها برخوردار است.

«روزگار معدن» حذف برخی از قوانین معدن توسط مجلس را بررسی کرد:

غربالگری قانون

شهریار خادمی

نمایندگان مجلس در جریان نشست علنی روز دوشنبه ۲۰ شهریور امسال مجلس شورای اسلامی با طرح حذف قوانین نامعتبر در حوزه صنعت و معدن موافقت کردند. این خبری بود که علیرضا سلیمی به نمایندگی از کمیسیون صنایع و معادن مجلس در مجلس اعلام کرد، در همین راستا وی بیان کرد که طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه صنعت به کمیسیون صنایع و معادن مجلس به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع شده بود که در جلسه روز یکشنبه ۲۹ خرداد ۱۴۰۱ با حضور نمایندگان معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، مسئولان و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی و مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و به اتفاق آراء با اصلاحاتی به تصویب رسید که گزارش یک شوری آن به بررسی گذاشته می‌شود و در ادامه نمایندگان با کلیات و سپس جزییات آن موافقت کردند و این طرح به تصویب رسید. لازم به ذکر است که برخی از قوانین معدن مربوط به اوایل قرن ۱۴ هجری شمسی بوده است.در همین زمینه ما در «روزگار معدن» نگاهی به قوانین یک صد سال اخیر معادن در ایران انداخته‌ایم.

در سال‌های پایانی قرن سیزدهم، نخستین قانونی که برای معادن ایران نوشته شد ۲۴ ماده داشت و در آن بر مواردی از جمله مجوز استخراج، حق مالکیت و حقوق دولتی تأکید شده بود. پس‌از آن در سال ۱۳۱۷ قانون معادن با تغییر و اصلاح به تصویب مجلس شورای ملی رسید. قانونی ۱۷ ماده‌ای که در آن مواد معدنی دسته‌بندی و میزان حقوق دولتی به‌صراحت بیان شده بود و همچنین در ماده ۱۳ آن به مدت پروانه‌های اکتشاف و استخراج معادن پرداخته‌شده بود. «این پروانه‌ها نباید از ده سال کمتر و از شصت سال بیشتر باشد.» این قانون همچنین می‌گفت که معدن در هر ملکی که واقع‌شده باشد، متعلق به صاحب آن ملک است و اگر در اراضی‌ای واقع باشد که تا تاریخ تصویب این قانون مالک خاصی ندارد، متعلق به دولت است. آن‌طور که پژوهشکدهٔ تاریخ معاصر نوشته، سال ۱۳۲۸ این قانون یک‌بار دیگر دستخوش تغییر شد و این‌بار ترکیب شورای‌عالی معادن در آن تعیین شد. زمان تغییر بعدی سال ۱۳۳۶ بود که قانونی برای معادن تصویب شد که برگرفته از قانون معادن بلژیک بود. بعدازآن تا دههٔ ۴۰ و زمان تغییرات بزرگ در کشور شاهد اتفاق خاصی نبودیم.

بیست سال بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، یعنی در سال ۱۳۷۷ قانون دیگری برای معادن نوشته شد. این قانون فرق چندانی با قوانین پیش از انقلاب نداشت، اما ماجرا این بود که پیش از انقلاب پهنه‌های معدن‌کاوی وسیع اما تعدادشان اندک بود. این موارد طی دهه‌های متمادی افزایش افسارگسیخته‌ای پیدا کرد. همین خلأ قانونی هم دلیل ایجاد تعارض گسترده میان جامعهٔ محلی و معدن‌کاوان شد. قانون معادن ۱۰ سال بعد از تدوین دوباره‌اش، در سال ۸۷ هم مورد بازنگری قرار گرفت و بنابر گفته کارشناسان در آن سال تفاسیری مغایر با الزامات قانون و آیین‌نامه‌های موجود معادن توسط وزارت صنایع و معادن وقت باعث شد روند اکتشاف ذخایر معدنی کشور به سمت اشتباه برود. «پنج سال بعد از آن تاریخ بود که اشتباهات رخ نشان داد و در سال ۹۲ آیین‌نامهٔ جدیدی برای قانون معادن تصویب شد که به تفسیر اشتباه سال ۸۷ جنبهٔ قانونی می‌داد»

در قانون معادن فعلی مباحثی وجود دارد که به آنها به خوبی پرداخت‌نشده و مغفول مانده‌اند. این مباحث که به مشکلات تبدیل‌شده‌اند، موجب بی‌انگیزگی بهره‌برداران و مردم شده است. برای نمونه یکی از این موارد «اجازه برداشت محدود است»؛ در بسیاری از موارد دیده‌شده که این اجازه برداشت باعث ایجاد ضررهای جبران‌ناپذیری به ذخایر معدنی کشور می‌شود. از طرفی، «دریافت ناقص حقوق دولتی تخصیص‌یافته»، «معافیت مالیات برای مواد خام» و «عدم توجه به استخراج و فروش سنگ‌های قیمتی» از دیگر مواردی هستند که قانون فعلی معادن از آنها غافل شده است. در این راستا، در طرح اصلاح قانون معادن که توسط نمایندگان مجلس ارائه‌شده است، مواردی ذکرشده که علاوه بر بهبود اوضاع معادن، به بهره‌برداران نیز توجه می‌شود. لذا در طرح اصلاح قانون معادن به مباحثی پرداخته می‌شود که موجب بهبود دیدگاه سازمان‌ها و دستگاه‌های ذی‌نفع در حفاظت از محیط‌زیست و مردم به حوزه معدن می‌شود. این گزارش در وهله اول به مشکلات قانون معدن فعلی پرداخته است؛ پس ازآن نیز طرح اصلاحی این قانون ارائه‌شده است.

▣ اجازه برداشت محدود

در ماده ۱۳ قانون، اجازه برداشت محدود در شرایط خاص به مکتشفان و بهره‌برداران داده‌شده است. این اجازه برداشت باعث ضررهای جبران‌ناپذیر می‌شود. همچنین در این قانون ذکر شده است که برداشت محدود برای فعالیت‌های آزمایشگاهی تا حد یک تن بدون پرداخت حقوق دولتی امکان‌پذیر است؛ اما از طرفی، در بسیاری از موارد به بیش از این مقدار ماده معدنی نیاز است و همچنین قصد مکتشف نامشخص است. ازاین رو به نظر می‌رسد با توجه به اینکه برداشت محدود تنها یک‌بار و به‌قصد کسب سود انجام می‌شود و برخلاف بهره‌برداران هیچ‌گونه تعهدی نسبت به ذخیره و مناطق اطراف ندارد، باید حقوق دولتی بر اساسی محاسبه شود که درآمد دولت از آن با یک معدن متوسط در آن منطقه، یکسان باشد. بر این اساس کارشناسان پیشنهاد می‌دهند که میزان حقوق دولتی پرداختی افراد دارای مجوز برداشت (با هر میزان برداشت) با متوسط معادن اطراف برابر باشد؛ یعنی حقوق دولتی یک معدن تجهیز شده را بپردازد.

▣ تخصیص حقوق دولتی دریافت شده

بر اساس قانون معادن درآمدهای ناشی از اخذ حقوق دولتی باید در راستای خاصی مصرف شود؛ اما به علت درگیر بودن دولت‌ها با کسری بودجه این اتفاق نیفتاده است. این موضوع می‌تواند ریشه بسیاری از مشکلات مردم و دیگر دستگاه‌های اجرایی باشد. برای حل این معضل، مجلس تخصیص ۱۰۰ درصد اعتبارات و ایجاد یک صندوق جداگانه برای واریز مبالغ ناشی از واریز حقوق دولتی توسط بهره‌برداران را در تبصره و ماده جداگانه عنوان کرده است، اما این دو مورد به دلیل ایجاد هزینه برای دولت و عدم جذابیت در همکاری به دلیل دریافتی ناچیز دولت راه‌حل مناسبی نیستند. لذا پیشنهاد می‌شود تصمیم‌گیری در این خصوص، با تعامل بین بهره‌برداران و برخی سازمان‌های ذی‌نفع صورت گیرد.

▣ مواد خام و راهبردی

تبصره ۱۱ ماده ۱۴ قانون معادن فعلی به شناخت مواد خام می‌پردازد. همچنین در تبصره ۸ این ماده، موضوع معافیت مالیات برای صادرات آن مطرح شده است. در این راستا، نیاز است که معیارهایی وجود داشته باشد. ویژگی صنایع پایین‌دستی می‌تواند تا حد قابل قبولی خام بودن یک ماده معدنی را مشخص کند. از طرفی، نیاز است مشوق‌هایی برای ایجاد و توسعه زنجیره‌های ارزش آنها مشخص شود. همچنین، برای صادرات آن مواد به‌صورت خام، علاوه بر لغو معافیت صادراتی، جریمه‌هایی نیز در نظر گرفته شود.

▣ سنگ‌های نیمه قیمتی و نمونه‌های نادر

در قانون فعلی، از بحث مربوط به سنگ‌های قیمتی و نمونه‌های نادر موجود در برخی معادن غافل شده است. با توجه به اینکه این نمونه‌ها جز ثروت ملی محسوب می‌شوند، باید ترتیبی جداگانه برای استخراج و فروش آنها در نظر گرفت. تعیین جوایز نفیس برای یابندگان یا اولویت دادن آنها در مزایده‌ها و مناقصات معدنی می‌تواند راهکاری مناسب برای این موارد باشد.

▣ بازسازی و احیا

در این مرحله که آخرین حلقه فعالیت‌های معدنی است، بهره‌بردار هنگام استخراج یا پس از اتمام ذخیره معدنی اقدام به ترمیم خسارت‌های ناشی از فعالیت‌های خود می‌کند. این کار باعث بهبود دیدگاه سازمان‌ها و دستگاه‌های ذی‌نفع در حفاظت از محیط‌زیست و مردم به حوزه معادن می‌شود. در ایران این وظیفه بر عهده سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری قرار دارد. درنتیجه، هیچ راهبردی برای اجرای این قسمت از زنجیره در معادن کشور وجود ندارد. لذا این تغییر باید در تعاریف مربوط به طرح بهره‌برداری و پروانه بهره‌برداری در ماده ۱ و ۲۶ به این صورت ایجاد شود که بازسازی و احیای مناطق معدنی بر عهده بهره‌بردار بوده و چگونگی انجام و هزینه‌های لازم آن باید در طرح بهره‌برداری ذکر شود.

▣ سند معادن

مالکیت معادن در کشور ما به‌عنوان غنیمت در اختیار دولت است. این موضوع زمانی ایجاد مشکل می‌کند که مکتشفان بخواهند اقدام به تأمین مالی از بانک‌ها و مؤسسات مالی کنند؛ زیرا که معدن سند مالکیت ندارد و بانک‌ها پروانه‌های صادرشده از سوی وزارت صمت را قبول نمی‌کنند. از سوی دیگر با توجه به عدم شفافیت در فرآیند جمع‌آوری اطلاعات معدنی، اطلاعات مندرج در این پروانه‌ها نیز نیاز به صحت سنجی دارد. در این راستا، بحث وجود صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی مطرح شد. لذا برای ایجاد زمینه‌های لازم جهت ورود مجموعه‌ها برای ارائه ضمانت‌نامه مورد قبول نظام بانکی کشور، لازم است سندی برای معادن تعریف و امور ثبتی آن به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سپرده شود.

▣ منع اشتغال کارکنان وزارت صمت

در ماده ۱۱ قانون معادن به جلوگیری از فعالیت کارکنان وزارت صمت و شرکت‌های تابعه اشاره شده است. به طورکلی به نظر می‌رسد این ممنوعیت تأثیری بر رانت اطلاعاتی موجود در معاونت معدنی و سازمان‌های استانی ندارد. اشخاصی که به اطلاعاتی خاص از معادن دسترسی داشته باشند، برای سو استفاده از آنها به‌صورت مشاور یا واسطه فعالیت می‌کنند و نیازی به نام خود ندارند.

▣ فعالیت‌های ایمیدرو

در ماده ۱۶ قانون به ایمیدرو (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران) و شرکت‌های تابعه، این اجازه داده شده تا فعالیت‌های معدنی مربوط به واحدهای زیرمجموعه خود را به‌صورت مزایده به متقاضیان بخش خصوصی واگذار نماید و درآمدهای به‌دست‌آمده را در محل‌هایی خاص هزینه نمایند. این فرآیند موجب گرفتن انگیزه‌بخش خصوصی در بهره‌برداری از این معادن می‌شود؛ چراکه پروانه بهره‌برداری آنها همچنان در دست دولت باقی می‌ماند که برخلاف سیاست‌های اصل ۱۱ قانون اساسی نیز هست. لذا بهتر است با تصحیح قوانین و سازوکارهای موجود در این بخش نظارت‌ها را محکم‌تر انجام داد.

▣ ضابطین دادگستری

در ماده ۱۱ اصلاحیه، پیشنهادشده که کلیه کارشناسان بخش معدن که از سوی وزارت صمت برای نظارت بر اجرای قانون حکم گرفته‌اند، در ردیف ضابطین دادگستری قرار بگیرند. این موضوع می‌تواند موجب سوءاستفاده برخی از این کارشناسان شود. به طورکلی افزایش ابزار نظارتی که توسط انسان صورت می‌گیرد، شاید در کوتاه مدت تأثیراتی بر نحوه عملکرد ذی‌نفعان داشته باشد، ولی در بلندمدت خود عاملی در راستای گسترش فساد خواهد شد؛ لذا این قسمت باید حذف شود.

▣ موارد خارج از ید

در ماده ۶ اصلاحیه پیشنهادشده گواهی کشف تنها یک بار و در صورت بروز شرایط خارج از ید با تایید شورای‌عالی معادن امکان تمدید داشته باشد. تمرکز اقدامات نظارتی در شورای‌عالی معادن می‌تواند آن را محلی برای فساد و سو استفاده از رانت‌های اطلاعاتی کند؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود برای کسانی که موفق به اخذ گواهی کشف می‌شوند مالیاتی در نظر گرفته شود که میزان آن در سال اول صفر، در سال دوم اعمال و پس‌ازآن با توجه به نرخ تورم اعلامی از سوی بانک مرکزی افزایش یابد. مرکز پژوهش‌ها در ماده ۱۱ پیشنهاد کرده که برای محاسبه حقوق دولتی معادن کوچک میزان استخراج واقعی انجام شود. همچنین در مواردی که تفاوت میان استخراج اسمی و واقعی بیش از ۶۱ درصد باشد، باید با تأیید شورای‌عالی معادن، استخراج واقعی مدنظر قرار گیرد.

▣ کلام آخر:

در قانون معادن فعلی مباحثی وجود دارد که به آنها به‌خوبی پرداخت‌نشده و مغفول مانده‌اند. عدم توجه به این موارد، موجب بی‌انگیزگی بهره‌برداران و مردم شده است. «اجازه برداشت نامحدود»، «عدم تخصیص حقوق دولتی دریافتی»، «عدم توجه به مواد خام و سنگ‌های قیمتی» از این موارد هستند. لذا در طرح اصلاح قانون معادن به مواردی پرداخته‌شده است که علاوه بر رفع مشکلات به ایجاد انگیزه بیشتر بهره‌برداران نیز دست می‌یابد. «بازسازی و احیا پس از انجام استخراج توسط بهره‌برداران»، «ارائه ضمانت‌نامه موردقبول نظام بانکی کشور برای بهره‌برداران»، «حذف ضابطین دادگستری برای از بین بردن فساد» و «درنظرگرفتن مالیات برای گواهی کشف» در طرح اصلاح قانون معادن ذکرشده است. براساس این گزارش یکی از مهم‌ترین محورهایی که باید قانون اصلاح شود، معادن راکدی است که به صورت پروانه‌های اکتشاف و یا بهره‌برداری دست اشخاص باقی مانده و فعالیت مفیدی در این معادن انجام نشده است. از دیگر مواردی که نیاز است اصلاح شود ساماندهی و تسهیل استعلامات صدور پروانه بهره‌برداری و مسائل مربوط به محیط‌زیست و منابع طبیعی است، همچنین ثبت مشروط معادن و ابقای شورای معادن در استان‌ها و تغییرات اساسی در بحث حقوق دولتی معادن از موضوعاتی است که در این اصلاحیه جدید باید تصویب شود.

چشم‌انداز کوتاه‌مدت پنج محصول کلیدی فولادی

در گزارش زیر چشم‌انداز کوتاه‌مدت پنج محصول کلیدی فولادی به صورت هفتگی با تکیه بر نتایج نظرسنجی‌های مرتبط و ارتباط با فعالان بازار چین ارائه شده است.

▣ میلگرد و مفتول

پیش‌بینی می‌شود که قیمت این دو محصول فولادی طی ۱۱ تا ۱۵ سپتامبر در محدوده‌ای ثابت باقی بماند. تمایل کاربران نهایی برای تهیه محصولات فولادی ساختمانی تاکنون ضعیف‌تر از آن چیزی است که فعالان بازار انتظار داشتند.

▣ کویل نورد گرم

قیمت این محصول ممکن است به دلیل تناقض فزاینده بین تولید و تقاضا در هفته منتهی به ۱۵ سپتامبر تحت فشار قابل توجهی قرار گیرد. موجودی کویل‌های نورد گرم در انبارهای تجاری در ۳۳ شهر چین به بالاترین حد خود در شش ماه گذشته یعنی ۲،۹ میلیون تن در ۷ سپتامبر رسید و ۴۰۱۰۰ تن در هفته افزایش یافت.

▣ کلاف نورد سرد

تخمین زده می‌شود که قیمت این محصول در هفته منتهی به ۱۵ سپتامبر ناپایدار باشد، به طوری که مصرف کلاف نورد سرد از سوی کاربران نهایی به طور پیوسته بهبود می‌یابد و تولید کارخانه‌های فولاد در سطوح بالایی قرار می‌گیرد. بر اساس پیش‌بینی Mysteel، تولید کویل نورد سرد در سراسر کشور و توسط ۲۹ فولادساز ممکن است در حدود ۸۲۰،۰۰۰ تا ۸۳۰،۰۰۰ تن در هفته جاری باشد.

روزگار معدن
چهارشنبه
• ۲۲ شهریور ۱۴۰۲ • ۲۷ صفر ۱۴۴۵ • ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۳
• سال ششم • شماره ۱۱۵۲

ساخت یک کارخانه فولادی در پی تشدید تقاضای خودروسازان جهان

پوسکو اعلام کرده افزایش تقاضا برای خودروهای کره‌ای و همچنین رشد روزافزون تقاضا برای ورق‌های فولادی این شرکت از سوی خودروسازان سراسر جهان این فولادساز کره‌ای را بر آن داشته تا یک واحد فولاد یکپارچه در هند احداث کند، با این دستاورد پوسکو می‌تواند محصولات خود را با قیمت ارزان‌تری بفروشد.

به گزارش روزگار معدن به نقل از دِکَرین‌اکونومیک‌دِیلی، پوسکو فولادساز بزرگ کره جنوبی بنا دارد یک کارخانه فولاد یکپارچه در هند احداث و راه‌اندازی کند. پوسکو دلیل ساخت این واحد فولادسازی را پاسخگویی به تقاضای روزافزون شرکت‌های خودروسازی که مشتری فولاد آن هستند بیان کرده است.

شماری از شرکت‌های خودروساز کره‌ای و غیرکره‌ای متقاضیان فولاد پوسکو هستند؛ شرکت‌های خودروساز هیوندای موتور، کیا، تاتاموتورز، ماهیندرا، هوندا موتور، اشکودا، فولکس واگن و نیسان‌موتور شماری از مشتریان فولاد پوسکو در سراسر جهان را تشکیل می‌دهند. شرکت موراتی‌سوزوکی‌ایندیا در جایگاه برترین خوردوساز هند نیز اخیرا به گروه خودروسازانی پیوسته که متقاضی محصولات پوسکو هستند. این شرکت پیش‌بینی می‌کند در آینده تسلا نیز به فهرست خریدارانش اضافه شود، بنابراین و با هدف پاسخگویی به این جریان رو به رشد تقاضا تصمیم به ساخت یک کارخانه فولاد یکپارچه در هند دارد. پوسکو همچنین اعلام کرده در سال‌های اخیر درآمد آن از پروژه‌هایی که در هند دارد افزایش چشمگیری داشته است. این فولادساز کره‌ای ۱۸ سال پیش و در سال ۲۰۰۵ میلادی نیز تصمیم به احداث این کارخانه فولاد یکپارچه در هند داشت، اما این اقدام با مخالفت شدید مردم ساکن در حوالی منطقه‌ای روبه‌رو شد که برای ساخت کارخانه در نظر گرفته شده بود، آن‌ها از طرح‌های جبرانی که پوسکو برای احداث کارخانه در آن منطقه ارائه کرده بود رضایت نداشتند. به گفته یک چهره فولادی کره که به نام او اشاره‌ای نشده پوسکو این بار انتظار دارد پشتیبانی بیشتری از دولت هند برای پیشبرد پروژه دریافت کند.این فولادساز کره‌ای با ساخت یک کارخانه فولاد یکپارچه در هند می‌تواند محصول این کارخانه را با قیمت پایین‌تری به مشتریان منطقه‌ای بفروشد.

با این حال این نخستین پروژه فولادی نیست که پوسکو در هند اجرا کرده است، این شرکت اکنون یک کارخانه نورد را در هند در اختیار دارد. این کارخانه «پوسکو ماهاراشترا استیل» نام گرفته و در آن صفحات فولادی نورد سرد برای خودروسازی تولید می‌شود. مواد اولیه تولید در این کارخانه از کره جنوبی آورده می‌شود و ظرفیت تولید آن یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن در سال است.

تاثیر امنیتی‌شدن فلز مس بر آینده صنایع کارخانه‌ای بررسی شد:

فلز حساس

مهدی نجفی

اصرار دولت‌ها بر امنیتی‌کردن مواد و فلزات معدنی، احتمال کمبود عرضه این محصولات را در انتهای دهه شدت داده است. جنگ تجاری چین و آمریکا که می‌رفت تا با روی کار آمدن بایدن کمرنگ شود، در نتیجه اصرار دولت آمریکا بر حمایت از صنایع داخلی خود موجبات کاهش همکاری‌های بین‌المللی برای توسعه بخش معدن شده‌است.

اقداماتی از قبیل امنیتی‌کردن فلزات و خاک‌های کمیاب مورداستفاده در تراشه‌ها و باتری‌ها روی سرمایه‌گذاری و حجم تولید آتی این مواد اثر سوئی گذاشته است. گزارش مرکز مطالعات مجمع کارآفرینان ایران نشان می‌دهد چهار صنعت لوازم‌خانگی، ماشین‌آلات، زیرساخت و نیروگاه در آینده با کمبود عرضه فلز مس و افزایش شدید قیمت این فلز روبه‌رو خواهند شد. دلیل این موضوع سختی توسعه معادن مس و سرمایه‌گذاری اندک در معادن جدید است. این گزارش نشان می‌دهد در افق ۲۰۳۰ دست‌کم ۱۲و حداکثر ۱۹میلیون تن به حجم تقاضای مصرفی مس اضافه خواهد شد؛ حال آنکه در بهترین حالت تولید جهانی مس به ۳۰میلیون تن خواهد رسید. موضوعی که به‌معنای شکاف ۳ تا ۱۰میلیون تنی تقاضا و عرضه مس در جهان در انتهای دهه‌خواهد بود.

استفاده چشمگیر از فلز مس باعث شده‌است تا این فلز به حیطه مقولات امنیتی ابرقدرت‌ها وارد شود. چشم‌انداز تقاضای جهانی فلز مس نشان می‌دهد مصرف این محصول معدنی تا سال ۲۰۳۰ دست‌کم به ۴۰میلیون‌تن در سال‌خواهد رسید. مصرفی که به هیچ‌وجه با سرمایه‌گذاری‌های صورت‌گرفته برای افزایش تولید و سطح عرضه در این بخش همخوانی ندارد. از آنجا که بخش قابل‌توجهی از این ماده‌معدنی در چین تولید و مصرف می‌شود، ادامه این رویه زمینه‌ساز برتری چین در صنایعی است که آمریکا و شرکای غربی از جمله اتحادیه اروپا، کانادا، ژاپن و هند روی آنها متمرکز هستند. ترس آمریکا و شرکا بیش از قیمت بالا از انحصاری است که چین بر بازار این فلز گسترده کرده و فضا را برای تبدیل مس به یک اهرم سیاسی-امنیتی فراهم کرده‌است. از آنجا که کشورهای بلوک‌غرب به رهبری آمریکا تلاش می‌کنند تا زودتر از موعد به اهداف ۲۰۳۰، ۲۰۴۰ و ۲۰۵۰ در زمینه کربن‌زدایی و انرژی پاک برسند، نیاز به مس در قلب اهداف کلان و بلندمدت آب‌وهوایی آنها قرار دارد.

مس به دلیل استفاده گسترده در تراشه‌های هوشمند، باتری‌های بردبلند، زیرساخت‌های انرژی و ادوات انتقال انرژی پاک مهم‌ترین ماده‌موردنیاز جهان برای مهار گرم‌شدن زمین و کاهش انتشار آلاینده‌هاست. تصمیم اخیر اتحادیه اروپا و سپس ایالات‌متحده آمریکا در قراردادن نام مس به‌عنوان یکی از فلزات حساس، حیاتی و کمیاب نشانه تغییر رویکرد این بازیگران در بازار مس است. رویکردی که بر عرضه و تقاضای این فلز و سرمایه‌گذاری روی اکتشاف، استخراج و تولید این ماده‌راهبردی اثر مستقیم خواهد داشت. در عین‌حال این رویکرد تاثیر بارزی بر جهت‌گیری صنایعی نظیر خودروسازی، لوازم‌خانگی، نیمه‌هادی، صنایع و خدمات نیروگاهی، صنایع هوافضا و ماهواره و نیز دامنه گسترده‌ای از دیگر رشته فعالیت‌های صنعتی خواهد گذاشت. گزارش حاضر سعی دارد ضمن بازتاب‌دادن اهمیت فلز مس در تولید صنعتی جهان، چشم‌اندازی از این محصول را ارائه کرده و اهمیت ایران در تحولات بین‌المللی را بررسی کند.

▣ سیاستگذاری برای تقویت جایگاه ایران

ایران به‌عنوان کشوری که ذخایر عظیمی از فلز مس را در دل خود پنهان کرده، یکی از کشورهای جذاب برای سرمایه‌گذاری در عصر گذار به انرژی‌های پاک است. یکی از برآوردها که از سوی معاون شرکت ملی مس ایران عنوان‌شده، نشان می‌دهد ایران با ذخایر شناخته‌شده مس به میزان ۱۹میلیارد تن، پنجمین کشور جهان از این منظر است. تولید سالانه کشور نیز طبق آمار سال ۱۴۰۱ معادل ۳۰۰هزارتن کاتد مس و یک‌میلیون و ۲۳۴هزارتن کنسانتره مس بود که معادل حدود ۱/۵ درصد از کل تولید جهانی مس است. با اینکه حجم جهانی تولید کاتد مس در سال ۲۰۲۲ حدود ۸/ ۲۱میلیون‌تن بوده‌است، اما چشم‌انداز جهانی این فلز در افق ۲۰۳۰ گویای نیاز جهان به‌دست‌کم ۳۵ تا ۴۰میلیون‌تن مس کاتدی است. دلیل افزایش چشمگیر تقاضا طی سالیان آتی، سیاست جهانی کربن صفر است که با اسنادی نظیر توافق‌نامه پاریس و پیمان COP۲۷ پشتیبانی می‌شود. این سیاست برای تحقق، نیازمند الزاماتی است که یکی از آنها تحول زیرساخت‌های تولید و مصرف انرژی برق است. برای نیل به چنین وضعیتی جهان به استخراج و فرآوری حجم عظیمی از فلزات اساسی نظیر مس و آلومینیوم در کنار تولید انبوه خاک‌های کمیاب و فلزات حساس نیاز دارد. برنامه ایران نشان می‌دهد برنامه تولید کشور تا افق ۱۴۰۶ (۲۰۲۷) عبور حجم تولید مس کاتدی کشور از یک‌میلیون تن است.

برخی محافل و اندیشکده‌ها در استرالیا به صراحت از صادرات مواد معدنی و فلزات خام از این کشور ابراز ناراحتی کرده و بر ضرورت استفاده از اهرم معدن برای بازسازی حیات صنعتی این کشور تاکید کرده‌اند. کانادا نیز در سند سیاستی جدید خود برنامه مشخصی برای افزایش تولید مس در کنار گسترش زنجیره ارزش این فلز در خاک کانادا تدارک دیده است. ایالات‌متحده آمریکا نیز همانند اتحادیه اروپا و ژاپن این فلز را در فهرست خاک‌های کمیاب و مواد حساس قرارداده و طرحی جامع را برای حمایت از سرمایه‌گذاری در اکتشاف و استخراج این مواد تهیه و تصویب کرده‌است. ایران نیز لازم است با آگاهی از اهمیت بالای فلز مس در چشم‌انداز آتی جهان تا ۲۰۵۰، علاوه‌بر رشد تولید مس، برنامه‌هایی را برای استفاده از این اهرم در راستای بازسازی بخش صنعت خود طراحی و تدوین کند. گزارش حاضر در ادامه ضمن ارائه تصویری روشن از آینده فلز مس، ابعاد مختلف توسعه این صنعت، چشم‌انداز همکاری‌های جهانی در این بخش، بازیگران اصلی و امکان‌های پیش‌روی ایران برای افزایش بهره‌برداری از این مزیت ملی را بررسی خواهد کرد.

▣ دیروز و امروز فلز سرخ

مس به‌عنوان یکی از فلزات اساسی که کاربرد وسیعی در تولید محصولات صنعتی و توسعه زیرساخت‌های انرژی دارد، در ۱۰۰سال‌گذشته کانون توجه سرمایه‌گذاران بوده‌است. اهمیت این فلز در قرن۲۱ شدت گرفته و چشم‌انداز این صنعت را به کل دگرگون ساخته است. نتایج بررسی‌های علمی و شواهد آماری گویای شکاف چشمگیر میان حجم تولید فلز مس کاتدی در جهان در قرن ۲۰ و ۲۱ است. حجم تولید مس کاتدی طبق برآورد موسسه ورنی‌کیپتال از سال ۱۹۵۰ تا پایان سال ۲۰۰۰ حدود ۸میلیون‌تن افزایش‌یافته، اما طبق شواهد این گزارش، حجم تولید این فلز در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۰ بیش از ۱۰میلیون تن رشد کرده‌است. برآورد آژانس جهانی انرژی نیز این است که تا سال ۲۰۳۰ حجم مصرف مس در جهان از ۲۵میلیون‌تن خواهد گذاشت.

البته برآورد مقاله شیپر و همکاران (۲۰۱۸) درباره افق ۲۱۰۰ فلز مس نشان می‌دهد تا پایان قرن جاری میلادی حجم تقاضای جهانی مس بسته به سناریوهای مختلف به ۸۰ تا ۴۵۰میلیون تن خواهد رسید و تقاضای مس در سال ۲۰۳۰ در بدبینانه‌ترین حالت بیش از ۳۰میلیون‌تن خواهد بود. چنین تصویری به این معناست که حتی اگر بدبینانه‌ترین سناریوی ممکن محقق شود، در طول ۸دهه آینده تقاضای جهانی برای فلز مس حدود ۶۰میلیون‌تن افزایش خواهد داشت.

نگاهی به روندهای جهانی و بازیگران این حوزه نشان می‌دهد بیش از یک‌چهارم از کل تولید مس جهان در شیلی تولیدشده و این کشور نقش بارزی در تامین نیاز مس جهان دارد. ایران نیز به‌عنوان یکی از ۲۰بازیگر اصلی صنعت مس جهان، پتانسیل بالایی برای توسعه صنایع مس و افزایش تولید این فلز مهم دارد. در صورت توجه سیاستگذاران به این موضوع، ایران حتی می‌تواند نسبت به نقش‌آفرینی در زنجیره تامین صنعتی جهان امیدوار باشد. اقدامی که اخیرا اندونزی به جد آن را درپیش گرفته‌است.

▣ سناریوهای پیش‌رو در بازار مس

یکی از جدیدترین گزارش‌ها پیرامون چشم‌انداز بازار مس و تحولات تقاضا برای فلز سرخ نشان می‌دهد بدون‌توجه به دو مقوله «صرفه‌جویی» و «جایگزینی» نمی‌توان رشد تقاضای جهانی برای مس را کنترل کرد. گزارش موسسه تحلیلی بی‌ام‌او کپیتال (BMO Capital) نشان می‌دهد تا افق ۲۰۳۰ تقاضا برای فلز مس به ورای ۴۰میلیون تن خواهد رسید که بخش قابل‌توجهی از این جهش به واسطه رشد مصرف مس در صنایع لوازم‌خانگی، صنعت خودرو و کل بخش حمل‌ونقل، بخش زیرساخت و نیز بخش ماشین‌آلات است. این گزارش تاکید دارد سرجمع رشد مصرف این بخش‌ها بیش از ۸/۵ میلیون تن به تقاضای جهانی مس خواهد افزود. تحقق این روند از منظر این موسسه تحلیلی به‌معنای رشد قیمت مس خواهد بود. دلیل رشد قیمت، تنگنای فعالیت‌های توسعه‌ای در بخش معدن است. فعالیت معدنی از سوی گروه‌های محیط‌زیستی، دولت، چالش‌های استخراج و کمبود سرمایه به دلیل طولانی‌بودن دوره بازگشت سرمایه در زمره کسب‌وکارهای کم‌طرفدار است، به همین‌دلیل نیز تحلیل بی‌ام‌او کپیتال این است که جهان باید با این مازاد تقاضا به شکلی کنار بیاید. پیشنهاد این موسسه بر کاهش شکاف تقاضا از دو مسیر صرفه‌جویی و جایگزینی متمرکز است؛موضوعی که می‌تواند تقاضای جهانی برای فلز مس را در افق ۲۰۳۰ بسته به میزان صرفه‌جویی و جایگزینی تا سطح قابل‌توجهی کاهش داده و به محدوده ۳۵ تا ۳۸میلیون تن محدود کند.

موضوعی که به‌نظر می‌رسد جدا از اهمیت آینده‌پژوهی بازار فلزات، احتیاط در نحوه توسعه طرح‌های صنعتی در رشته‌فعالیت‌های مورد اشاره را لازم نشان می‌دهد؛ در واقع در این بازار به دلیل مازاد تقاضا باید در رشته فعالیت‌های مصرف‌کننده مس به شکلی سرمایه‌گذاری کرد و زنجیره تامین را شکل داد که در یک دهه‌آینده کمترین نوسان به خطوط تولید منتقل شود، بنابراین درس این گزارش برای بنگاه‌های صنعتی این است که برای کاهش استرس زنجیره تامین در خلال سالیان آتی، توجه به بخش معدن و به‌طور خاص فلز مس است. سرمایه‌گذاری در این صنعت در راستای دسترسی به مواد معدنی مختلف از جمله مس سیاستی است که در دستور کار بسیاری از شرکت‌های صنعتی از جمله فورد، مرسدس بنز، ز.د.اف، تسلا، بوش، ال‌جی و سامسونگ قرار دارد.

گزارش بی‌ام‌او کپیتال نشان می‌دهد صنایع مختلف جهان توانایی محدودی برای جایگزینی و صرفه‌جویی در مصرف مس دارند. برای نمونه پتانسیل صنعت خودروهای درونسوز، صنعت لوازم‌خانگی و صنعت تولید برق تجدیدپذیر برای جایگزین‌کردن مصرف مس با سایر فلزات یا صرفه‌جویی در مصرف این فلز بسیار اندک است؛ این در حالی است که افزایش تقاضا برای مس از ناحیه این صنایع تا افق ۲۰۳۰ چشمگیر است و اساسا نیز امکانی برای محدودکردن این تقاضا وجود ندارد. براین مبنا دور از ذهن نیست اگر برای صنایع مورد اشاره در آینده‌ای نه‌چندان دور حجم قابل‌توجهی از استرس زنجیره تامین را پیش‌بینی کرد. دورخیز صنایع خودرو، لوازم‌خانگی، صنایع ساختمان و بخش نیروگاهی برای سرمایه‌گذاری در بخش معدن و افزایش تولید فلزاتی نظیر مس راهکاری است که گرچه در کوتاه‌مدت اثر چشمگیری بر درآمد شرکت‌ها و میزان تولید آنها ندارد اما افق بلندمدت بنگاه‌های علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در این حوزه را تثبیت می‌کند.

BMO کپیتال تاکید دارد؛ در صورت عدم‌جایگزینی یا صرفه‌جویی بیشتر، تقاضای زنجیره جهانی برای مس می‌تواند تا سال ۲۰۳۰ به ۴/ ۴۰میلیون تن در سال برسد. در عین‌حال این شرکت پیش‌بینی کرده حداکثر توان صنایع مس جهان برای پاسخگویی به تقاضای فزاینده این فلز، تولید ۸/ ۳۱میلیون تن در سال ۲۰۳۰ با نرخ رشد ترکیبی ۳درصد است. رقمی که از یک شکاف ۱۰میلیون تنی در بازار مس جهان در سال ۲۰۳۰ خبر می‌دهد. جهان باید خود را برای عصر کمیابی مواد معدنی آماده کند.

دل‌شوره بازیگر شماره دو لیتیوم جهان

بحران اقتصاد چین برای تولیدکنندگان لیتیوم در آمریکای‌شمالی دردسرساز شده‌است.

با اینکه صادرات لیتیوم از تامین‌کننده شماره۲ جهان یعنی شیلی شدت گرفته و فضا را برای دو تولیدکننده این کشور یعنی SQM و Albemarle Corp بهبود داده اما این بازیگران به‌شدت تحت‌تاثیر افت قیمت کامودیتی‌ها قرارگرفته‌اند.

بر اساس داده‌های منتشرشده توسط بانک‌مرکزی، درآمد حاصل از صادرات محموله‌های لیتیوم شیلی در ماه اوت نسبت به ماه ژوئیه ۱۸درصد افزایش یافته‌است. موضوعی که تا حدی زمینه‌ساز جبران کاهش فروش ماه‌های قبل شده‌است.

کاهش قیمت جهانی لیتیوم عمدتا به دلیل بروز نشانه‌هایی از ضعف اقتصادی در اقتصاد چین و کاهش میل به تقاضا برای خودروهای الکتریکی در این کشور بوده‌است. گزارش بلومبرگ نشان می‌دهد به‌رغم افت فروش در فصل دوم و سوم سال ۲۰۲۳، بازیگران صنعت لیتیوم هنوز به ادامه کار تا پایان سال خوشبین هستند.

راز محبوبیت زغال‌سنگ در آمریکا

شبکه حمل‌ونقل ریلی آمریکا به تنهایی مانع حذف زغال‌سنگ از چرخه انرژی این کشور شده‌است. نتایج یک پژوهش علمی که در مجله Review of Economic Studies منتشر شده، نشان می‌دهد که چرا و چگونه شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی قدرت کاهش اثربخشی مالیات کربن تحمیل‌شده بر نیروگاه‌های انرژی زغال‌سنگ را دارند. تحقیقات جدید لوئیس پریوناس استاد اقتصاد دانشگاه مریلند نشان می‌دهد اگر سیاست‌های آب‌وهوایی ایالت‌متحده به نفع منابع انرژی پاک‌تر اقداماتی را علیه زغال‌سنگ به اجرا درآورد، شبکه راه‌آهن احتمالا قیمت‌های حمل‌ونقل را کاهش می‌دهد تا نیروگاه‌های زغال‌سنگ را تقویت کند. پریوناس در بیانیه‌ای رسانه‌ای گفت: «یافته‌های من بر اهمیت نگاه‌کردن به کل زنجیره تامین سوخت فسیلی تاکید کرده و توصیه می‌کند اگر سیاستگذاران انحرافات واقعی در بازار مانند قدرت انحصاری در حمل‌ونقل ریلی را نادیده بگیرند، ممکن است تلاش‌های سیاست آب‌وهوایی آنها به نتایج موردنظر نرسند.» این محقق در مطالعه خود از مدل کاهش قیمت گاز طبیعی در دهه‌گذشته به‌عنوان یک آزمایش طبیعی برای درک اینکه چگونه فشار بازار بر قیمت تولید برق با سوخت زغال‌سنگ تاثیر می‌گذارد، استفاده کرده‌است.

برمدار جهان

ریاض به دنبال تبدیل شدن به هاب فلزات منطقه

منابع رسمی عربستان سعودی در حالی از آغاز بهره‌برداری از معدن مس و روی خنیقیه خبر دادند که ارزش تقریبی ذخایر این معدن بیش از ۱.۳ تریلیون دلار برآورد شده است. تغییر ذائقه جهانی از سوخت‌های فسیلی به سمت منابع انرژی پاک همچون گاز طبیعی، برق و هیدروژن به ویژه پس از امضای معاهده آب و هوایی پاریس، منجر به ایجاد تغییرات ژئواکونومیکی در کشورهای نفتی به ویژه منطقه خاورمیانه شده است.

از سوی دیگر، برخی کشورهای عربی منطقه خلیج فارس به ویژه عربستان سعودی، چشم‌اندازهای بلندپروازانه‌ای برای سال‌های آتی خود در نظر گرفته‌اند که بخشی از اقدام آن‌ها جهت یافتن منابع درآمدهای غیرنفتی ملی، به همین موضوع برمی‌گردد. به عنوان مثال، در سند چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی، از فلزات و مواد معدنی به عنوان سومین رکن اساسی درآمدهای ناخالص این کشور یاد شده است که بر همین اساس، ریاض قصد دارد به هاب توزیع و صادرات بخش معادن خاورمیانه تبدیل شود.

بر اساس آخرین آمار منتشر شده از سوی شرکت‌های چینی فعال در زمینه معدن‌کاری عربستان سعودی، این کشور تاکنون بیش از ۱.۳ تریلیون دلار ذخایر معدنی فلزات در اختیار دارد که البته باید گفت تحقیقات شرکت‌های چینی برای کاوش بیشتر در صحراهای عربستان سعودی هنوز ادامه داشته و به همین دلیل این رقم نهایی به نظر نمی‌رسد.

معدن مس خنیقیه، از جمله اکتشافات مهم عربستان سعودی در حوزه فلزات اساسی مهم به ویژه مس محسوب می‌شود که دقیقا در ۲۰۰ کیلومتری غرب ریاض واقع شده است. این معدن علاوه بر مقادیر قابل توجه مس، دارای ظرفیت نسبتا قابل توجهی از روی است که این فلز مهم در کنار لیتیوم، از جمله عناصر تشکیل‌دهنده باتری‌های قابل شارژ کاربردی در خودروهای الکتریکی به عنوان نسل آینده خودروها و جایگزین‌های خودروهای با سوخت فسیلی محسوب می‌شوند. به همین دلیل تبدیل شدن عربستان سعودی به هاب توزیع و صادرات فلزات اساسی به ویژه مس و روی، می‌تواند جایگاه ویژه‌ای برای بازار آینده این کشور در زمان کم اهمیت شدن نفت ایجاد کند.

برآوردهای اولیه نشان می‌دهند که معدن خنیقیه در فاز نخست خود که قرار است تا سال ۲۰۲۵ راه‌اندازی شود، ظرفیت تولید ۱۰۰ هزار تن مس و ۱۰۰ هزار تن روی در سال را دارد؛ منابعی که به گفته شرکت بریتیش ماینینگ به عنوان بهره‌بردار مورد تایید قرار گرفته‌اند. با این حال، این حجم از استخراج مس با منابع مس شیلی به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده مس جهان قابل قیاس نیست و تمامی حجم مذکور تنها برابر با ۱۸ ساعت خروجی معادن مس این کشور محسوب می‌شود.

بر اساس ارقام منتشر شده از حجم منابع مورد استخراج مس و روی عربستان، این مقدار تنها می‌تواند پاسخگوی بخشی از نیاز داخلی این کشور در صنایع مختلف باشد و جوابگوی بخش صادرات نخواهد بود اما باید به این نکته توجه داشت که معدن یانبو واقع در حاشیه دریای سرخ نیز باید به این آمار اضافه شود. همچنین شرکت معادن المناره وابسته به خاندان سلطنتی آل سعود، ماه گذشته طی قراردادی سه میلیارد و ۴۰۰ هزار دلاری، اقدام به خرید نیمی از سهام شرکت بزرگ تولید مس واله برزیل کرد که به نظر می‌رسد با بهره‌برداری و اکتشاف معادن مس خنیقیه و یانبو در ارتباط باشد.

اکنون سوال اینجاست که نقطه قوت عربستان سعودی در قیاس با دیگر کشورهای خاورمیانه در زمینه تجارت خارجی چیست؟ به نظر می‌رسد به‌کارگیری موازنه در سیاست خارجی از دوران روی کار آمدن محمد بن سلمان در این کشور بسیار راهگشا بوده است؛ در حالی که تا پیش از دوران بن سلمان، عرستان سعودی همواره متحد سنتی غرب به ویژه آمریکا و پیش از آن نیز بریتانیا محسوب می‌شد اما طی سال‌های گذشته، این کشور ارتباطات موفق و خوبی با بلوک شرق و مشخصا دو کشور روسیه و چین ایجاد کرده است. از سوی دیگر، پیمانکاران روسی نیز در بخش‌هایی از کلان پروژه شهر هوشمند نئوم مشغول به‌کار بوده که اتفاقا قطار باری روسیه به مقصد عربستان سعودی که هفته گذشته با عبور از مسیر ترانزیتی ایران به سمت این کشور حرکت کرد نیز برای حمل مواد اولیه مورد استفاده در همین پروژه راه‌اندازی شد. البته ریاض هم‌زمان مشتری تسلیحات و جنگنده‌های آمریکایی نیز محسوب می‌شود.

روزگار معدن
چهارشنبه
• ۲۲ شهریور ۱۴۰۲ • ۲۷ صفر ۱۴۴۵ • ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۳
• سال ششم • شماره ۱۱۵۲

روی موج معدن

مصاف فولاد سنگان با چالش کمبود انرژی

شرکت فولاد سنگان خراسان به عنوان یکی از واحدهای حیاتی در تأمین زنجیره فولاد کشور اگرچه در سال‌های گذشته با وجود کمبود برق و گاز توانسته است روند صعودی رشد تولید خود را حفظ کند، اما کمبود انرژی سبب شده بخش قابل‌ملاحظه‌ای از ظرفیت‌های این شرکت معطل بماند.

شرکت فولاد سنگان خراسان یکی از واحدهای حیاتی در تأمین زنجیره فولاد کشور است و به‌عنوان یکی از شرکت‌های زیرمجموعه فولاد مبارکه بزرگ‌ترین تأمین‌کننده مواد اولیه موردنیاز این شرکت است. اگرچه فولاد سنگان در سال‌های گذشته با وجود کمبود برق و گاز توانسته است روند صعودی رشد تولید خود را حفظ کند، اما کمبود انرژی سبب شده بخش قابل‌ملاحظه‌ای از ظرفیت‌های این شرکت معطل بماند.

▣ روزانه ۳۰ میلیارد تومان عدم‌النفع تولید در سنگان

عدم‌النفع ناشی از کمبود انرژی در سال ۱۴۰۱ برای فولاد سنگان روزانه ۳۰ میلیارد تومان برآورد شده است که موجب افت ظرفیت تولید تا ۳۵ درصد شد. این به معنای آن است که فولاد سنگان تنها با ۶۵ درصد ظرفیت تولید خود توانست رکورد تولید گندله و کنسانتره خود را بشکند؛ به‌گونه‌ای که تولید کنسانتره این شرکت با رشد ۱۰۳ درصدی مواجه شد.

اعلام رکوردهای پی‌درپی ماهانه و روزانه در این واحد تولیدی در ماه‌هایی که با قطعی کمتر برق یا گاز مواجه بوده جالب توجه است و ظرفیت بالای این واحد تولیدی را در صورت تأمین انرژی موردنیاز نشان می‌دهد. شرکت فولاد سنگان در فروردین ماه سال جاری موفق به ثبت رکورد تولید ماهانه ۴۰۷ هزار تن کنسانتره سنگ آهن شد. گفتنی است پیش از این فولاد سنگان موفق به تولید ۳۶۰ هزار تن کنسانتره شده بود و این میزان تولید نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش چشمگیر ۸ برابری داشته است. البته باید اذعان داشت در سال ۱۴۰۲ با حمایت‌های دولت و تمهیدات در نظر گرفته شده چالش کمبود برق به حداقل ممکن رسیده است.

سؤالی که در شرایط کنونی مطرح می‌شود این است که آیا محدودیت و کمبودهای برقی و گازی با «تعطیل کردن» واحدهای صنعتی برطرف می‌شود و چاره کار چیست. در راستای حل چالش کمبود انرژی شرکت‌های بزرگ خود دست به کار شده‌اند؛ به‌طوری که فولاد مبارکه به دنبال احداث پالایشگاه گاز به‌منظور رفع نیاز خود است.

فولاد سنگان بزرگ‌ترین شرکت صنعتی شرق کشور گام‌های بزرگی در راستای توسعه زیرساختی به‌خصوص انرژی برداشته است. احداث نیروگاه برق بادی به ظرفیت ۲۰۰ مگاوات و سرمایه‌گذاری ۲۳۰ میلیون یورویی یکی از ابرپروژه‌های فولاد سنگان است. با توجه به وزش باد با سرعت و شدت مناسب، فولاد سنگان درصدد است که در کریدور باد منطقه سنگان نیروگاه برق بادی احداث کند. این پروژه اگرچه بیشتر یک پروژه فنی و صنعتی دیده می‌شود؛ اما نباید از تأثیرات بزرگ زیست‌محیطی آن غافل بود. به این ترتیب فولاد سنگان یکی از پیشگامان توسعه متکی به انرژی پاک به شمار می‌آید.

البته برای دست‌یابی به بهترین و بیشترین بهره‌وری در تولید باید مجموعه‌ای از عوامل در کنار هم تقویت شوند تا بتوان به نتیجه مطلوب دست یافت؛ فولاد سنگان در راستای تأمین پایدار انرژی جهت برقراری خطوط تولید کنسانتره و گندله علاوه بر احداث نیروگاه برق بادی، پروژه نیروگاه سیکل ترکیبی را در دست اجرا دارد که آماده کلنگ‌زنی است و برای تأمین پایدار گاز در فصل زمستان، فولاد سنگان مطالعه طرح ذخیره گاز در مخازن خاص را شروع کرده است و امید دارد پس از بررسی‌های دقیق فنی و علمی، بتواند در این راستا اقدامات لازم را انجام دهد. به این ترتیب فولاد سنگان در تلاش است تا با نصب مخازن ANG، گاز موردنیاز شرکت را برای حداکثر ۳۰ روز در سال ذخیره کند. سرمایه‌گذاری و مجوزهای لازم نیز صادر شده و پس از جمع‌بندی نهایی در حوزه مسائل فنی نسبت به انجام آن اقدام خواهد شد.

▣ قوانین؛ نقاط عطف شناخت راه

یکی دیگر از دلایل روی‌آوری فولاد سنگان به ساخت نیروگاه بادی حمایت قانونی از این نوع تأمین انرژی است. طبق قانون، اگر یک واحد صنعتی بخشی از برق موردنیاز خود را خریداری کند، در زمان پیک مصرف، برق آن مجموعه قطع می‌شود. البته قانون جدیدی وضع شده است مبنی بر اینکه اگر همان واحد نسبت به تولید انرژی تجدیدپذیر اقدام کند، برق آن مجموعه حتی در زمان اوج مصرف نیز قطع نخواهد شد؛ این مهم برای بیشتر شرکت‌های تولیدی واجد شرایط می‌تواند راهگشا باشد.

بیش از ۵۰۰ معدن در آذربایجان‌غربی در حال بهره‌برداری هستند

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی گفت: در حال حاضر در استان ۵۵۴ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر وجود دارد که زمینه اشتغال مستقیم برای ۵ هزار و ۴۳۰ نفر فراهم شده است.

عبدالحمید سرتیپی مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی در گفت‌وگویی در ارومیه در خصوص اکتشافات جدید معادن در آذربایجان غربی اظهار داشت: طی ماه اخیر تعداد ۱۹ فقره پروانه بهره‌برداری برای استخراج انواع مواد معدنی در آذربایجان‌غربی صادر شد که عمده معادن کشف شده مربوط به سنگ‌های تزئینی است. وی ادامه داد: برای بهره‌برداری از این ۱۹ معدن بیش از ۳۴۵ میلیارد و ۵۹۷ میلیون ریال سرمایه‌گذاری شده و ذخیره قطعی این معادن در حدود ۱۸ میلیون و ۴۰۰ هزار تن انواع مواد معدنی با استخراج ۳۶۵ تن خواهد بود. سرتیپی با اشاره به بهره‌برداری از این ۱۹ معدن عنوان کرد: باتوجه‌به بهره‌برداری از این معادن زمینه اشتغال برای ۱۱۷ نفر نیز فراهم خواهد شد. وی افزود: در مدت‌زمان مردادماه امسال ۲۸ فقره پروانه اکتشاف برای محدوده‌های معدنی جدید شناسایی و صادر شده و ۱۱ فقره گواهی کشف برای محدوده‌های معدنی استان که به مراحل پایانی عملیات اکتشافی رسیده و در شرف بهره‌برداری قرار دارند . مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی در خصوص عملیات اکتشافی اظهار داشت: برای تکمیل عملیات اکتشافی ۱۱ محدوده اکتشافی بیش از ۱۲۳ میلیارد و ۴۸۲ میلیون ریال سرمایه‌گذاری انجام شده است. سرتیپی با بیان اینکه عمده معادن اکتشافی در استان مربوط به سنگ‌های تزئینی است خاطرنشان کرد: در حال حاضر ۵۵۴ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر با ذخیره قطعی یک میلیارد و ۲۰۲ میلیون تن انواع مواد معدنی وجود دارد. وی یادآور شد: برای بهره‌برداری از این معادن نزدیک به ۷ هزار و ۹۱۵ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام شده و معادن بهره‌برداری در استان زمینه اشتغال مستقیم را برای ۵ هزار و ۴۳۰ نفر فراهم کرده‌اند. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی خاطرنشان کرد: هم اکنون ۲۷ محدوده معدنی با ذخیره قطعی ۱۵ میلیون و ۵۸۸ هزار تن در مرحله پایان عملیات اکتشافی و در شرف بهره‌برداری قرار دارند. سرتیپی افزود: برای اتمام عملیات اکتشافی این محدوده‌ها بیش از ۱۷۸ میلیارد و ۵۷۸ میلیون ریال سرمایه‌گذاری انجام شده است. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی گفت: در حال حاضر در استان ۵۵۴ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر وجود دارد که با به بهره‌برداری رسیدن از این معادن زمینه اشتغال مستقیم برای ۵ هزار و ۴۳۰ نفر فراهم‌شده است.

«ومعادن» در مسیر توسعه زنجیره ارزش فولاد

مهدی کاوه‌ای

معاون برنامه ریزی ، بودجه و نظارت بر امور شرکت های هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (و معادن) گفت: امروز از مجموع ۴۸ پروژه پیشران اقتصادی کشور ، تعداد هشت پروژه از سوی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در مناطق مختلف کشور، دردست هدایت، راهبری و اجراست که اغلب در مسیر توسعه زنجیره ارزش فولاد قرار دارد.

محمدحسین قائمی‌راد توضیح داد: پروژه فولاد کردستان با مالکیت ۵۶ درصدی " ومعادن" شامل احداث کارخانه آهن اسفنجی به ظرفیت ۱.۶ میلیون تن که ۱۱.۳ درصد پیشرفت دارد و احداث واحد ذوب و فولادسازی به ظرفیت یک میلیون تن در دست اقدام است. پروژه آهن اسفنجی در کردستان (بیجار) با سرمایه‌گذاری ۱۱۴ میلیون یورو در بخش ارزی و ۹۴۰ میلیارد تومان در بخش ریالی درحال اجراست. آهن اسفنجی این کارخانه سرد است و فناوری های احیای مستقیم میدرکس و نیز از ابداع متخصصان داخلی پرد (PERED) در آن استفاده می شود.

قائمی‌راد افزود: پروژه احداث کارخانه تولید کنسانتره سنگ آهن صبانور که دارای ظرفیت دو میلیون تن است و پیمانکار آن از طریق مناقصه عمومی انتخاب شده است.

پروژه واحد کنسانتره سازی در همدان واقع شده و برای آن سرمایه‌گذاری ارزی ۹۵ میلیون یورو و ۳۱۰۰ میلیارد تومان ریالی، برنامه ریزی شده است.

وی پیرامون پروژه صبا امید غرب که شامل یک واحد گندله سازی به ظرفیت ۹۰۰ هزار تن است، گفت: این پروژه اکنون حدود ۴۳.۴۸ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و سال ۱۴۰۳ افتتاح خواهد شد. قائمی‌راد اضافه کرد: پروژه بلوک دوم نیروگاه گازی سمنان که ۳۶۶ مگاوات ظرفیت دارد، به بهره‌برداری رسیده است. این پروژه در دو مدول ۱۸۳ مگاواتی به‌اجرا گذاشته شد .

وی گفت: پروژه ۱.۱ میلیون تنی آهن اسفنجی آرتاویل با مالکیت ۴۰ درصدی " ومعادن " حدود ۳۷.۱۶ درصد پیشرفت فیزیکی دارد که انتظار می رود در سال آینده به بهره‌برداری برسد. پروژه الماس آرتاویل که در استان اردبیل واقع شده، سال ۱۴۰۰ با سرمایه‌گذاری ۶۰ هزار میلیارد ریال (ریالی و ارزی) آغاز شده و اشتغال مستقیم ۲۷۵ نفر را فراهم خواهد ساخت.

معاون هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات اضافه کرد : پروژه ۱.۱ میلیون تنی آهن اسفنجی اقلید با مالکیت ۵۱ درصدی "ومعادن" اکنون حدود ۱۰.۲۷درصد پیشرفت فیزیکی دارد و در استان فارس واقع شده است. انتظار می‌رود آهن اسفنجی فولاد اقلید پارس در سال ۱۴۰۴ در مدار تولید قرار گیرد.

قائمی راد تصریح کرد: تدوین برنامه راهبردی «ومعادن» (سند برنامه استراتژیک) با مشارکت تمامی شرکت‌های تابعه در حال نهایی شدن است.

وی افزود: مهمترین اهداف تدوین این برنامه راهبردی که با هماهنگی شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان سهامدار بیش از ۵۰ درصدی "ومعادن" انجام شد، تعیین جایگاه هر یک از شرکت‌ها در فرآیند رشد هلدینگ، برآورد میزان منابع و مصارف و تنظیم جریان وجه نقد، جلوگیری از موازی‌کاری شرکت‌ها و تقسیم کار براساس مزیت‌های نسبی است.

به گفته قائمی‌راد، براساس هدف‌گذاری برنامه پنج ساله، می‌بایست سود خالص هلدینگ از ۳۹۱ میلیون دلار (براساس نرخ دلار در بازار آزاد) در سال ۱۴۰۱ به ۱.۱ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۶ برسد.

وی گفت : یک فرآیند نظارتی، دریافت گزارش‌های سه‌ماهه، گزارش‌های کنترل پروژه ماهانه، ایجاد هم‌افزایی در گروه، برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری به منظور تکمیل زنجیره، مطالعه بازار و سرمایه‌گذاری برای برقراری توازن در زنجیره ایجاد شده است. در واقع پس از آن‌که طرح‌های فولاد کردستان به ظرفیت ۱.۶ میلیون تن آهن اسفنجی، فولاد اقلید به ظرفیت ۱.۱ میلیون تن آهن اسفنجی و فولاد آرتاویل نیز به ظرفیت ۱.۱ میلیون تن آهن اسفنجی در هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات به‌اجرا درآمد، هلدینگ تصمیم گرفت با تصاحب ۵۲ درصد سهام شرکت بین‌المللی مهندسی ایران (ایریتک)، پروژه‌های یاد شده به شیوه EPC به ایریتک واگذار شود.

قائمی‌راد خاطرنشان ساخت: تولید ۳.۸ میلیون تن آهن اسفنجی، نیاز به ۵.۵ میلیون تن گندله دارد که توسط شرکت معدنی و صنعتی صبانور تأمین خواهد شد و برای تأمین برق مورد نیاز، بلوک دوم نیروگاه گازی سمنان هم توسط شرکت پویاانرژی با ظرفیت ۳۶۶ مگاوات احداث شده و اواخر سال گذشته مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

وی تصریح کرد: مهمترین برنامه‌های اکتشافی هلدینگ، توسط شرکت صبانور انجام می‌شود و پهنه‌هایی شامل شهرک، باباعلی و گلالی اکنون در دست حفاری قرار دارد تا بتوان میزان ذخایر و استخراج را افزایش داد و علاوه براین با استفاده از فولاد قروه و بیجار در غرب کشور و اقلید در استان فارس که با سرمایه‌گذاری "ومعادن" در حال احداث قرار دارند، دو پهنه قروه و بیجار نیز در دست اکتشاف قرار خواهند گرفت.

به گفته قائمی‌راد، تاکنون کار اکتشافی چندانی روی دو پهنه یاد شده انجام نشده، اما پیش‌بینی می‌شود به هاب معدنی غرب کشور تبدیل شوند و خوراک سه شرکت فولادسازی در دست احداث، از این محل تأمین شود. وی پیرامون پهنه راور در منطقه کرمان که کارهای اکتشافی روی آن در حال انجام است، گفت : این پهنه معدن سرب و روی است.

قائمی‌راد تاکید کرد: جانجا در استان سیستان و بلوچستان مهمترین پهنه‌ای است که از سال گذشته در دست اقدام قرار گرفته و قرار است ۱۳۰ هزارتن کنسانتره مس به مدت ۲۵ سال تولید شود و بنابر محاسبات فعلی، ذخیره قابل برداشت این معدن، ۳۱۲ میلیون تن با عیار متوسط ۰.۲۶ درصد مس و ۰.۲۵ گرم برتن، طلا ارزیابی شده است و از نظر بنده می‌تواند به‌عنوان پروژه پیشران قلمداد شود.

وی ضمن یادآوری مشکل قطع برق صنایع در کشور گفت : اکنون در سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات یک هلدینگ تخصصی به نام پویا انرژی با سهام‌داری ۱۰۰ درصدی در حوزه تأمین برق داریم که همواره تلاش می‌شود ظرفیت تولید برق این شرکت افزایش یابد و سال گذشته نیز ظرفیت نیروگاه سمنان (زیرمجموعه پویا انرژی) با برنامه‌ریزی‌هایی که انجام شد از ۳۶۶ مگاوات به ۷۳۲ مگاوات افزایش یافت.

قائمی‌راد اضافه کرد: افزایش ظرفیت نیروگاه سمنان در واقع به عنوان نخستین پروژه پیشران پیشرفت کشور محسوب می شود که به بهره‌برداری رسیده و اینکه پروژه با راهبری هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن، در مدت ۱۱ ماه راه اندازی شد، در نوع خود یک رکورد محسوب می‌شود.

وی یادآور شد: طرح‌های توسعه زیادی توسط پویا انرژی در حال بررسی است، درعین حال این شرکت، جزء اولویت‌های هلدینگ ومعادن برای سرمایه‌گذاری است. و پروژه واحد بخار نیروگاه شهید باکری سمنان، به تازگی با حضور دکتر علی‌آبادی وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت، کلنگ‌زنی شد و اکنون در مرحله تأمین مالی قرار دارد و انتظار می رود این پروژه را هم بتوان در مدت زمان کوتاهی به بهره‌برداری رساند.

قائمی‌راد همچنین افزود: چند ماهه گذشته شاهد اتخاذ سیاست‌هایی هستیم که سودآوری شرکت‌های معدنی را به میزان قابل توجهی تحت تأثیر قرار می‌دهد و با توجه به اینکه این شرکت‌ها سهامی عام هستند سهامداران خرد که برای پوشش تورم به خرید سهام این شرکت‌ها روی آورده‌اند در نهایت متضرر شده‌اند و این سیاست‌های خلق‌الساعه باعث بی‌اعتمادی مردم به بازار سرمایه شده است.

وی افزود: مطابق بند ۲ الحاقی تبصره ۷ قانون بودجه ۱۴۰۲ کل کشور «کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی دارای قرارداد استخراج سنگ آهن از معادنی که پروانه بهره برداری آن ها به نام سازمان ایمیدرو و یا شرکت‌های تابعه است، موظفند بابت حق انتفاع دارنده پروانه بهره برداری به مأخذ حداقل پنج درصد (پنج درصد میانگین وزنی قیمت فروش داخلی و صادراتی شمش فولاد خوزستان به ازای هر تن کلوخه تولیدی از معدن مربوطه را به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) پرداخت کنند». درواقع دستورالعمل اجرایی این بند هنوز اعلام نشده، اما در صورت اجرایی شدن این بند، از مجموع سود خالص سه شرکت بزرگ معدنی کشور، یعنی گل‌گهر، گهرزمین و چادرملو در مجموع حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان کاهش خواهد یافت. معاون برنامه ریزی، بودجه و نظارت بر امور شرکت های هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات می‌رود در فرایند تصمیم‌گیری مواردی از این قبیل، دولت با شرکت‌های بزرگ مشورت کند تا آن‌ها بتوانند منافع سهامداران را پیگیری کنند.

انجام تعمیرات اساسی سالانه واحد شهید خرازی فولاد مبارکه

تعمیرات برنامه‌ریزی‌شده سالانه ۱۴ روزه مگامدول A واحد شهید خرازی فولاد مبارکه با حجم ۳۲ هزار نفرساعت در مرداد ۱۴۰۲ با موفقیت انجام شد. این تعمیرات در سال ۱۴۰۱ در بازه زمانی ۱۸ روز انجام شده بود.

یوسف مهاجری، مدیر واحد احیا مستقیم شماره ۲ فولاد مبارکه ضمن تأیید این خبر گفت: به یاری خداوند متعال و حمایت معاونت بهره‌برداری و تلاش و همت مدیران و کارکنان واحدهای خدمات، پشتیبانی، شرکت‌های مجری و زیرمجموعه‌های ناحیه آهن‌سازی، این عملیات تعمیراتی در تیم‌های مکانیک، برق، نسوز، نظافت صنعتی، ساختمانی و نوار نقاله و تعدادی پروژه‌های مؤثر در افزایش تولید، با قوت و بدون هیچ‌گونه حادثه ایمنی، در بازه زمانی بی‌سابقه ۱۴ روز (از توقف تا تولید) انجام شد. جواد عسکری، سرپرست تولید واحد احیا مستقیم شماره ۲ نیز در این خصوص گفت: با توجه به کاهش زمان اختصاص‌یافته برای انجام تعمیرات سالانه، دستورالعمل‌های توقف، ایمن‌سازی و راه‌اندازی واحد موردبازنگری قرار گرفت تا در حداقل زمان ممکن، خط تولید در اختیار کارکنان تعمیرات قرار گیرد که با همت همکاران تولید و تعمیرات و هماهنگی بین این بخش‌ها تمامی فعالیت‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن و بدون تداخل کاری انجام گرفت و مجدداً پس از اتمام تعمیرات سریعاً به بخش بهره‌برداری تحویل شد. وی گفت: یکی از گلوگاه‌های افزایش تولید در مگامدول A کم بودن ظرفیت دودکش بود که با اتکا به تخصص و توان داخلی، این مشکل رفع شد و ظرفیت تولید آن به میزان حداقل ۱۰ درصد افزایش یافت. سید محمد مهدی ثابت‌قدم، سرپرست تعمیرات واحد احیا مستقیم شماره ۲ نیز اظهار داشت: در فرایند انجام این تعمیرات که ۴ روز زودتر از عملیات تعمیراتی نوبت قبل انجام شد، به کمک همکاران تعمیرات مرکزی و شرکت‌های پیمانکار، پروژه‌های بزرگی به‌منظور رفع مشکلات اساسی واحد و بهینه‌سازی تجهیزات اجرا شد که از جمله آن‌ها می‌توان به بهینه‌سازی و ارتقای ظرفیت استک، بهینه‌سازی سیستم آب‌رسانی به اسکرابرها و اجرای پروژه نوین تزریق هوا به آب برگشتی برای اولین بار اشاره کرد. بهنام مهدی‌پور، رئیس مرکز تعمیرات مکانیک تعمیرات مرکزی نیز در این خصوص گفت: با توجه به شرایط تولید مگامدول A واحد شهید خرازی و نیاز مبرم به انجام تعمیرات سالانه، پس از نهایی شدن انجام شات‌دان، مقدمات کار فراهم و اقدامات موردنیاز آغاز شد و جلسات متعددی طی چند روز جهت برنامه‌ریزی و آماده‌سازی شات‌دان برگزار گردید. پس از اخذ درخواست کارهای مربوطه و برنامه‌ریزی آن‌ها، هماهنگی و آماده‌سازی‌های لازم در کوتاه‌ترین زمان انجام پذیرفت. همچنین آموزش‌های تخصصی ایمنی و دستورالعمل‌های تعمیراتی برای کارکنان پیمانکاران صورت گرفت و تعمیرات تجهیزات موردنظر با حجم حدود ۲۱ هزار نفر ساعت، به‌صورت ایمن و بدون حادثه و زودتر از برنامه در زمانی کوتاه‌تر از شات‌دان سال‌های گذشته به پایان رسید.

نقش موثر پروژه مس جانجا در توسعه سیستان و بلوچستان

تلاش در جهت رشد اقتصادی و محرومیت‌زدایی در مناطق کمتر توسعه‌یافته کشور، همواره از اهداف متعالی نظام اسلامی بوده است. تأکید مجدد رهبر معظم انقلاب، در دیدار روز گذشته ایشان با مردم استان سیستان و بلوچستان به لزوم تلاش مسوولین و دولتمردان بر توسعه و آبادانی این خطه‌ی محروم، گواه این مدعاست.

اجرای پروژه عظیم مس جانجا در شمال استان سیستان و بلوچستان، از جمله حرکت‌های موثری است که انتظار می‌رود با به ثمر نشستن آن، گامی موثر در توسعه، آبادانی و اشتغالزایی این منطقه برداشته شود. مدیرعامل شرکت جانجا ابراهیمی نسب توسعه معادن و صنایع مس جانجا در خصوص این پروژه توضیح داد: بالغ بر ۳۰۰ بالغ بر ۳۰۰ میلیون تن ذخیره مس با عیار ۰.۲۶ درصد در معدن شناسایی شده و پیش‌بینی می‌شود تا ابتدای سال ۱۴۰۶ پروژه به مرحله بهره‌برداری برسد که در این راستا با احداث کارخانه ۱۶ میلیون تنی امکان تولید ۱۳۰ هزار تن کنسانتره مس با عیار ۲۶ درصد فراهم خواهد شد. حسین ابراهیمی‌نسب در خصوص اقدامات صورت گرفته در این مجموعه گفت: اواخر بهمن ۱۴۰۰، کنسرسیومی با محوریت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) و همراهی شرکت‌های بزرگ و توانمند معدنی شامل گل‌گهر، چادرملو، گهرزمین، شرکت سرمایه‌گذاری غدیر و تجلی توسعه معادن و فلزات برنده مزایده معدن مس جانجا در شهرستان نیمروز استان سیستان و بلوچستان شد. وی افزود: در ادامه، پس از تشکیل شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا با سهامداری همان شرکت‌ها، جذب افراد با تجربه و متخصص آغاز شد و اقدامات زیربنایی همچون تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و توپوگرافی منطقه در وسعتی بزرگ‌تر از محدوده تعیین شده همراه با نقشه ژئوفیزیک صورت گرفت که در این رابطه، عملیات برداشت ژئوفیزیک در ۱۹۵ کیلومتر مربع انجام شد. لازم به ذکر است که این میزان، در نوع خود یکی از بزرگ‌ترین عملیات‌های صورت گرفته در زمینه ژئوفیزیک در کشور محسوب می‌شود. مدیرعامل شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا با تاکید بر اینکه این پروژه جزو پیشروترین طرح‌های معدنی محسوب می‌شود، گفت: تاکنون بالغ بر ۱۰ هزار متر حفاری استریل انجام شده تا از احداث کارخانه بر روی ذخایر معدنی جلوگیری شود. ابراهیمی‌نسب سرمایه گذاری پروژه را بالغ بر ۴۰۰ میلیون یورو اعلام کرد و افزود: تاکنون بخشی از هزینه پروژه از سوی سرمایه‌گذاران تامین شده و سرمایه شرکت به ۲ هزار میلیارد ریال افزایش یافته‌است. این فعال حوزه معدن با تاکید بر این که صنایع مس کشور از کیفیت و مزیت رقابتی بالایی برای صادرات برخوردار است، افزود: مهمترین چالش پیش‌روی این پروژه تامین زیرساخت‌ها، به‌خصوص در حوزه آب و برق است که در این‌زمینه مذاکرات مختلفی صورت گرفته و با توجه به مشکلات موجود، نیازمند حمایت بیشتر مسئولان مربوطه است.

روزگار معدن
چهارشنبه
• ۲۲ شهریور ۱۴۰۲ • ۲۷ صفر ۱۴۴۵ • ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۳
• سال ششم • شماره ۱۱۵۲

«ال‌نینو» در راه ایران

سخنگوی صنعت آب ایران گفت: با توجه به پیش‌بینی‌های انجام شده، پدیده ال‌نینو به عنوان فاز گرم انسو در جهان حاکم است و اقلیم ایران نیز بطور نسبی از این پدیده متاثر است. تأثیر ال‌نینو در ایران گرم شدن دمای هوا و افزایش بارش در فصول سرد است.

فیروز قاسم زاده با بیان اینکه با توجه به دمای بالای هوا در فاز ال‌نینو، ظرفیت رطوبتی هوا فزونی می‌یابد، لذا بارش‌های حادث شده، معمولاً دارای تخلیه رطوبتی بالا و همراه با سیل و طغیان رودخانه‌ها هستند، اظهار کرد: بررسی نتایج پیش‌بینی‌های فصلی برای پاییز و زمستان پیش‌رو، نشانگر این ست که به جز در جنوب و جنوب شرق کشور در استانهای سیستان و بلوچستان، کرمان، هرمزگان، فارس، خراسان جنوبی و یزد که دارای شرایط بارشی نرمال و اندکی بالاتر از نرمال خواهند بود. سایر بخش‌های کشور با افزایش بارش و شرایط فوق‌نرمال روبرو خواهند بود.

وی ادامه داد: وقوع چنین شرایط فوق‌نرمال در فاز ال‌نینو، خبر از وقوع بارش‌های سنگین و سیل‌آسا دارد و در صورت تحقق پیش‌بینی‌های فصلی، انتظار آن می‌رود که بخش عمده کشور در پاییز و زمستان پیش‌رو با وقایع حدی اقلیمی مواجه بوده و بارش‌های شدید و رودخانه‌های سیلابی را تجربه کنند.

سخنگوی صنعت آب ایران اذعان کرد: گرمای بالای فاز ال‌نینو نیز باعث ذوب سریع برف زمستانه خواهد شد و بر شدت سیلاب‌ها تأثیر خواهد گذاشت. در چنین شرایطی، حوضه‌های آبریز دارای سدهای مخزنی بزرگ، می‌توانند ضمن ذخیره‌سازی آب برای مصرف در سایر فصول، با کنترل سیل، جلوی وقوع خسارات جانی و مالی را نیز بگیرند اما در حوضه‌های فاقد مخازن ذخیره‌ای و کنترل سیلاب، امکان وقوع خسارت محتمل‌تر است. قاسم زاده تاکید کرد : آنچه که از تجربه سال‌های قبل و وقوع سیلاب در فاز ال‌نینو در سطح ایران و دنیا حاصل شده‌است، معمولاً این سیلاب‌ها دارای دبی‌های بالا و خارج از تاب‌آوری رودخانه‌ها است که البته شرایط بارش‌های حال حاضر در برخی کشورهای دنیا از جمله ایران، مؤید همین موضوع است، فلذا تمهیدات لازم در تمام حوزه‌های شهری، کشاورزی، صنعتی، حمل و نقل و غیره بایستی اندیشیده شود تا میزان خسارات به حداقل میزان برسد. وی افزود: در همین راستا وزارت نیرو، ضمن اهتمام جدی برای برنامه‌ریزی مخازن سدها و تأمین شرایط رودخانه‌ها برای عبوردهی مطمئن سیلاب‌ها، تعداد حدود ۸۰۰۰ نقطه حادثه خیز و سازه تقاطعی را شناسایی و به دستگاه‌های متولی اعلام کرده است تا مسائل موجود در این نقاط ارزیابی و رفع و عبور ایمن سیلاب تضمین شود.

آیا جهان به نفت بیشتری نیاز دارد؟

امیر ساجدی

اگر امروز نفت تمام می‌شد محصولات یادشده و بسیاری دیگر از مواد و خدمات حیاتی که از نفت یا مشتقات آن تولید می‌شوند به‌طور کامل از صحنه روزگار حذف و شبکه‌های حمل‌ونقل متوقف می‌شدند، گرمایش و سرمایش خانه‌ها با مشکلات بسیاری روبه‌رو می‌شود، زنجیره‌های تأمین از بین می‌رود و فقر انرژی گسترش می‌یابد.

هفتادودومین نسخه گزارش «بررسی آماری انرژی جهان»، به‌عنوان معیاری برای صنعت انرژی که برای نخستین بار انتشار آن از سوی شرکت بی‌پی انگلیس به مؤسسه انرژی (EI) واگذار شده و با مشارکت شرکت حسابداری کی‌پی‌ام‌جی (KPMG) و شرکت مشاوره کرنی (Kearny) منتشر شد یادآور می‌شود که سهم سوخت‌های فسیلی از انرژی جهان در سال ۲۰۲۲ میلادی ۸۲ درصد بوده که سطح آن مشابه ۳۰ سال گذشته است. پس چرا در بیشتر بحث‌های انتقال انرژی، نقش حیاتی کالاهایی مانند نفت و گاز در بهبود زندگی، تقویت ثبات و امنیت انرژی و تلاش‌های صنایع مرتبط برای توسعه فناوری‌ها و بهترین شیوه‌ها برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای نادیده گرفته می‌شود! مقیاس چالش تغییرات آب‌وهوایی دلهره‌آور است، اما پاسخگویی به تقاضای فزاینده انرژی در جهان و کاهش تغییرات اقلیمی نباید در خلأ قرار گیرد، یا با یکدیگر در تضاد باشند، در عوض، جهان باید برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و اطمینان از دسترسی مردم به محصولات و خدمات مورد نیاز برای زندگی راحت گام‌های اساسی بردارد.

برای تحقق این اهداف، اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در حال سرمایه‌گذاری در بخش‌های بالادست و پایین‌دست صنعت نفت به‌منظور ایجاد ظرفیت‌های تولیدی جدید، بسیج فناوری‌های پاک‌تر و به‌کارگیری تخصص گسترده برای کربن‌زدایی از صنعت نفت هستند. سرمایه‌گذاری‌های عظیمی در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر و ظرفیت‌سازی برای تولید هیدروژن، استفاده از فناوری‌های جذب کربن و ذخیره‌سازی و تلاش برای ارتقای اقتصاد دایره‌ای کربن می‌شود.

نکته پایانی این است که می‌توان همگام با سرمایه‌گذاری‌های هنگفت در زمینه تولید انرژی‌های تجدیدپذیر به تولید نفت مورد نیاز جهان امروز و دهه‌های آینده ادامه داد.

این رویکرد همچنین به ثبات جهانی در زمان وقوع نوسان‌ها کمک می‌کند و با توجه به اینکه تاریخ نشان می‌دهد که پدیده انتقال انرژی طی دهه‌ها تکامل می‌یابد و مسیرهای بسیاری را طی می‌کند، حیاتی است. خودروهای برقی را در نظر بگیرید: اگرچه تویوتا پریوس نخستین خودروی هیبریدی تولید انبوه جهان در اواخر دهه ۱۹۹۰ شد، برآوردهای انجمن ملی فروشندگان خودرو ایالات متحده آمریکا نشان می‌دهد فروش خودروهای هیبریدی، پلاگین هیبریدی و خودروهای برقی باتری (BEV) تنها ۱۲.۳ درصد از کل وسایل نقلیه جدید فروخته‌شده در این کشور را طی سال ۲۰۲۲ میلادی شامل شده است. در حالی که افزایش محبوبیت خودروهای برقی غیرقابل‌انکار است، فروش کل خودروهای برقی نیز تنها ۱۹ درصد از فروش خودروهای جدید در چین را طی سال گذشته میلادی تشکیل می‌دهد. به‌طور مشابه، در اتحادیه اروپا، وسایط نقلیه با استفاده از بنزین یا گازوئیل همچنان حدود نیمی از کل فروش خودرو در سال ۲۰۲۲ میلادی را شامل شدند.

بنابراین زمانی که سخن از بخش حمل‌ونقل و در واقع بسیاری از زمینه‌های دیگر به میان می‌آید، واضح است که نادیده گرفتن این موضوع که میلیاردها نفر در سراسر جهان متکی به مصرف نفت هستند و این نیاز تا آینده قابل پیش‌بینی ادامه خواهد داشت، عقلانی به نظر نمی‌آید. این موضوع زمانی که با سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای پاسخگویی به تقاضای فزاینده انرژی، تضمین امنیت انرژی و دسترسی مقرون‌به‌صرفه و کاهش انتشار جهانی گازهای گلخانه‌ای مطابق با توافقنامه اقلیمی پاریس همراه شود، تشدید می‌شود.

▣ افزایش تقاضا برای انرژی

جمعیت جهان در حال افزایش است. چشم‌انداز جهانی نفت اوپک (WOO) برای سال ۲۰۲۲، افزایش ۱.۶ میلیارد نفری را تا سال ۲۰۴۵ میلادی نشان می‌دهد، در حالی که آمارهای سازمان ملل متحد از رشد حدود ۱۰.۴ میلیارد نفری تا سال ۲۱۰۰ حکایت دارد. به موازات آن، برآوردهای اوپک نشان می‌دهد تقاضای جهانی انرژی تا سال ۲۰۴۵ میلادی ۲۳ درصد افزایش می‌یابد.

پیش‌بینی می‌شود در این مدت، تقاضای نفت به حدود ۱۱۰ میلیون بشکه در روز برسد، بنابراین واضح است که نفت در دهه‌های آینده همچنان بخش مهمی از زیرساخت انرژی جهان خواهد بود. این موضوع با بسیاری از بیانیه‌های دهه‌های گذشته که می‌گفتند عصر نفت به پایان رسیده در تضاد کامل است. در واقع، تقاضا برای نفت در دوران معاصر به بالاترین حد خود نزدیک است و در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ میلادی نزدیک به روزانه ۵ میلیون بشکه افزایش خواهد یافت.

اکنون هیچ شکل واحدی از انرژی نمی‌تواند به تنهایی تقاضای انرژی مورد انتظار آینده را برآورده کند، در عوض، رویکرد «همه مردم، انواع سوخت و فناوری» مورد نیاز است. به این ترتیب، کشورهای عضو اوپک آماده، مایل و قادر به تأمین انرژی مقرون‌به‌صرفه مورد نیاز برای تأمین نیازهای انرژی در آینده هستند و در عین حال انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را کاهش می‌دهند و در انجام این کار به ریشه‌کنی فقر انرژی کمک می‌کنند. سازمان ملل متحد یادآور می‌شود که بیش از ۷۰۰ میلیون نفر هنوز به برق دسترسی ندارند و حدود یک‌سوم جمعیت جهان از منابع ناکارآمد و با آلایندگی بالا برای مصارف آشپزی و گرمایش استفاده می‌کنند. این افراد در زندگی روزمره خود با خودرو شخصی، لپ‌تاپ یا تهویه مطبوع سروکاری ندارد، بلکه برای نیازهای اولیه مانند گرما و برق با چالش روبه‌رو هستند. برای ارائه دسترسی جهان به انرژی کافی و مقرون‌به‌صرفه و ریشه‌کنی فقر انرژی، نفت می‌تواند نقش کلیدی را در کشورهای در حال توسعه ایفا کند. کشورهای در حال توسعه در این باره بسیار شفاف هستند و همچنان تلاش‌هایشان ادامه دارد. آیا کشورهای توسعه‌یافته هم به این موضوع توجه دارند؟

▣ سرمایه‌گذاری در نفت برای امنیت انرژی حیاتی است

واقعیت نگران‌کننده دیگری که اکنون در سراسر جهان وجود دارد این است که سرمایه‌گذاری کافی در زمینه انرژی‌های مختلف انجام نمی‌شود، رشد تقاضا برای نفت به تنهایی مستلزم سرمایه‌گذاری بسیار بیشتری برای حفظ عرضه پایدار است. با سرمایه‌گذاری ۱۲.۱ تریلیون دلاری یا سالانه بیش از ۵۰۰ میلیارد دلار نفت تا سال ۲۰۴۵ نزدیک به ۲۹ درصد از نیاز جهانی به انرژی را شامل می‌شود، اما سطوح سالانه اخیر بسیار کمتر از این بوده است. نتایج بررسی‌های اخیر دبیرخانه اوپک نشان می‌دهد طی پنج سال آینده بین افزایش پیش‌بینی‌شده تقاضا و عرضه جهانی، کسری روزانه ۱۶ میلیون بشکه‌ای در بازارهای جهانی نفت وجود خواهد داشت و این شرایطی است که امروز برخی خواستار آن هستند.

صنعت نفت تا به امروز نقش اساسی در بهبود زندگی میلیاردها نفر داشته است. اگر قرار است به همین منوال ادامه یابد و اگر جهان در اجرای انتقال منظم انرژی و تأمین تقاضای انرژی در آینده و در عین حال تضمین امنیت انرژی برای همه جدی است، مشکل رقم اندک سرمایه‌گذاری‌ها در این صنعت باید به‌سرعت برطرف شود. سلطان احمد الجابر، رئیس منتخب نشست تغییرات اقلیمی کاپ ۲۸ (کنفرانس تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد) که قرار است در امارات متحده عربی برای ارزیابی پیشرفت در توافق پاریس برگزار شود، می‌گوید جهان به حداکثر انرژی و حداقل انتشار گازهای گلخانه‌ای نیاز دارد.

وی معتقد است که اگر می‌خواهیم نیازهای کنونی و آینده جهان به انرژی را برآورده کنیم، درجه‌ای از عمل‌گرایی سالم برای دستیابی به این هدف به‌ویژه با توجه به نیاز آشکار به استفاده از انواع انرژی ضروری خواهد بود. سرانجام، هیچ تولیدکننده، کشور یا صنعتی را نمی‌توان نادیده گرفت و ما معتقدیم بحث‌ها در کاپ ۲۸ امسال بازتاب‌دهنده این موضوع خواهد بود. گذشته از همه اینها، تاریخ مملو از نمونه‌های بی‌شماری از آشفتگی است که باید به‌مثابه هشداری باشد که این آشفتگی زمانی به وجود می‌آید که سیاست‌گذاران نتوانند پیچیدگی‌های درهم‌تنیده انرژی را درک کنند.

پیشروی قیمت نفت به بالای ۹۰ دلار

قیمت نفت در معاملات روز سه شنبه که سرمایه‌گذاران منتظر داده‌های کلان اقتصادی بودند تا دورنمای افزایش نرخ‌های بهره در آمریکا و اروپا را ارزیابی کنند، بالای ۹۰ دلار در هر بشکه ماند.

بهای معاملات نفت برنت برای تحویل در نوامبر، با ۲۸ سنت افزایش، به ۹۰ دلار و ۹۲ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات نفت وست تگزاس اینترمدیت آمریکا برای تحویل در اکتبر، با ۳۵ سنت افزایش، به ۸۷ دلار و ۶۴ سنت در هر بشکه رسید.

بهای نفت برنت پس از آن که عربستان سعودی و روسیه اعلام کردند که کاهش داوطلبانه عرضه خود به میزان مجموعا ۱.۳ میلیون بشکه در روز را تا پایان سال میلادی جاری تمدید خواهند کرد، هفته گذشته برای اولین بار در ۱۰ ماه اخیر، به بیش از ۹۰ دلار در هر بشکه صعود کرد.

به گفته تینا تنگ، تحلیلگر بازار در شرکت «سی ام سی مارکتس»، معامله‌گران منتظر انتشار گزارش شاخص قیمت مصرف کننده آمریکا هستند که قرار است روز چهارشنبه منتشر شود و این داده می‌تواند در این که نرخ بهره در بزرگترین اقتصاد جهان و بزرگترین مصرف کننده نفت جهان چه میزانی باید افزایش پیدا کند، تعیین کننده باشد. انتظار می‌رود که فدرال رزرو آمریکا در نشست سیاست پولی هفته آینده، نرخ بهره را بدون تغییر باقی بگذارد. با این حال، دیدگاه‌های متفاوتی درباره این که آیا بانک مرکزی آمریکا در نشست نوامبر، نرخ‌ها را افزایش می‌دهد یا خیر، وجود دارد.

به گفته تحلیلگر شرکت «سی ام سی مارکتس»، دورنمای میان مدت برای نفت، مثبت مانده است زیرا چین، آمار اقتصادی بهتری را گزارش می‌کند. همچنین، کاهش تولید اوپک پلاس، عامل اصلی تاثیرگذار در روند صعودی بازار نفت است.

در این بین، بانک مرکزی اروپا تصمیم خود درباره نرخ بهره را پنج‌شنبه هفته جاری اعلام خواهد کرد. کمیسیون اروپا دوشنبه هفته جاری پیش‌بینی کرد که منطقه یورو در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ رشد کندتر از پیش‌بینی‌های قبلی خواهد داشت. سرمایه‌گذاران همچنین منتظر آمار صنعتی مربوط به ذخایر نفت آمریکا هستند. تحلیلگران در نظرسنجی اولیه رویترز پیش بینی کردند که ذخایر نفت آمریکا در هفته منتهی به هشتم سپتامبر، حدود دو میلیون بشکه کاهش پیدا کرده است.

همچنین هفته جاری، آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) و سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) گزارش‌های ماهانه خود را منتشر خواهند کرد. بر اساس گزارش رویترز، آژانس بین‌المللی انرژی ماه گذشته پیش‌بینی خود از رشد تقاضا برای نفت در سال ۲۰۲۴ را با اشاره به شرایط نامطلوب اقتصاد کلان، به یک میلیون بشکه در روز کاهش داد. در همین حال، اوپک در گزارش ماه اوت خود، پیش‌بینی رشد تقاضا به میزان ۲.۲۵ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۴ را بدون تغییر، حفظ کرد.

جهان به انرژی بیشتر نیاز دارد

«تأمین امنیت انرژی برای همگان» و «کربن‌زدایی» باید دست به دست هم بدهند و برای تحقق این امر با هدف رفع چالش‌های پیش‌روی تغییرات آب‌وهوایی ما به رویکردی عملگرایانه و واقع‌بینانه نیاز داریم. همه درباره نفت نظر و دیدگاهی دارند و برخی نفت را تنها مقصر پدیده تغییرات آب‌وهوایی می‌دانند، برخی هم بر این باورند که دیگر نباید در پروژه‌های نفتی سرمایه‌گذاری کرد و باید این منابع را در زیر زمین رها و مصرف نفت را متوقف کرد.

«نفت» تصاویری از ژئوپلیتیک، مصرف‌گرایی، رویدادهای تاریخی جهان، مدرنیته، سریال تلویزیونی دالاس و بازی دنیل دی‌لوئیس بازیگر فیلم «خون به پا خواهد شد» را تداعی می‌کند. آثار مکتوب و هنری بی‌شماری از جمله کتاب و فیلم تقریباً به همه زبان‌های جهان خلق شده است و در اطرافمان از میز آشپزخانه گرفته تا بالاترین دفاتر در هر خطه و کشور و سرزمینی بحثش داغ است.

با همه این اوصاف، این پرسش مطرح می‌شود که چند نفر از ما درباره نفت و فرآورده‌های تولیدی از آن که در زندگی روزمره خود از آنها استفاده می‌کنیم واقعاً صادق هستیم؟ همگی به‌طور کامل می‌دانیم که وسایط نقلیه موتوری، کشتی‌ها و هواپیماها با بنزین، گازوئیل یا سوخت جت کار می‌کنند.

ما این واقعیت را در نظر نمی‌گیریم که جاده‌ها، باند فرودگاه‌ها و پارکینگ‌هایی که بخشی از مسیرهای رفت‌وآمد روزانه ما هستند یا برای رفتن به مرخصی و تعطیلات از آنها استفاده می‌کنیم، مواد کامپوزیتی متشکل از قیر، فرآورده‌های نفتی همگی مواد اولیه‌شان نفت خام بوده است. لاستیک‌های خودرو، هواپیما یا دوچرخه‌ای که ما استفاده می‌کنیم حاوی لاستیک مصنوعی هستند که از دیگر فرآورده‌های نفتی تولید می‌شوند.

فهرست لوازم روزانه‌ای را که استفاده می‌کنیم در نظر بگیرید مانند خمیر دندان، دئودورانت‌ها، صابون، دوربین، کامپیوتر، اثاث خانه یا لوازم داخلی، ظروف سفالی، لنزهای تماسی، اندام مصنوعی و قلب، سرنگ‌ها، صفحه‌های خورشیدی و بسیاری از انواع داروها و موارد دیگر همگی از نفت مشتق می‌شوند. هنگامی که به مصارف پرشمار نفت نگاه می‌اندازیم، می توانیم مسیر تقاضای نفت در آینده را روشن کنیم. بر اساس چشم‌انداز جهانی نفت سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، جمعیت جهان قرار است تا سال ۲۰۴۵ میلادی با ۱.۶ میلیارد افزایش به ۹.۵ میلیارد نفر برسد. تا آن زمان، اندازه اقتصاد جهانی دو برابر سال ۲۰۲۱ خواهد بود، همچنین باید به یاد داشته باشیم که امروز همه ساکنان زمین از مزایای نفت و مواد ضروری روزانه‌ای که از این کالای راهبردی و فرآورده‌هایش به‌دست می‌آید به‌طور یکسان بهره لازم را نمی‌برند و این همان موضوع فقر انرژی است. واقعیت غم‌انگیز این است که بیش از ۷۰۰ میلیون نفر هنوز به برق دسترسی ندارند و ۲.۴ میلیارد نفر از سیستم‌های ناکارآمد و آلاینده استفاده می‌کنند که این رویه باید اصلاح شود.

یادداشت

انرژی ارزان مشکل ایران است

حمیدرضا بزرگ‌زاده
کار شناس انرژی

مدیریت پسماند و افزودن آن به چرخه انرژی، سیاستی است که در کشورهای توسعه‌یافته سابقه زیادی دارد، اما در کشور ما این جریان تنها تبدیل به علمی شد که در دانشگاه‌ها از آن صحبت می‌شود. به‌عبارت دیگر، تاکنون نتوانستیم استفاده چندان مهمی از آن در تولید انرژی کنیم و هیچ‌گاه بهره‌وری انرژی در استفاده از پسماندها مدنظر قرار داده نشد، در حالی که کشورهای پیشرفته از همان ابتدای تولید پسماند و زباله‌ها، آنها را وارد چرخه انرژی می کنند و در چرخه مصرف قرار می‌دهند. برای مثال، در شهر برلین با استفاده از زباله‌سوزهای عمومی، آب گرم شهر تامین و در واقع، با زباله‌سوزی، انرژی لازم برای آب گرمخانه‌ها و دیگر مراکز در شهر تولید می‌شود. از آنجایی که مصرف انرژی در کشوری نظیر آلمان هزینه زیادی دارد، چنین راهکارهایی به‌شدت مورداستقبال قرار گرفته؛ اینکه در کشور ما از تولید انرژی از پسماند استقبال چندانی نشده است، به ارزان بودن انرژی بر می گردد؛ از آنجایی که منابع نفت و گاز تا حد زیادی تامین کننده انرژی در کشورمان است، طبیعی است که مصرف این انرژی نسبت به دیگر کشورها ارزان‌تر باشد، اما امروزه لزوم بهینه‌سازی مصرف به‌منظور تولید انرژی به‌شدت احساس می‌شود. نرخ پایین انرژی باعث شده است که مردم نسبت به استفاده دوباره از پسماند و زباله بی‌تفاوت باشند و دولت هم قوانین محکمی برای این امر قرار ندهد، البته چند سالی است که در کشور، چنین موضوعاتی برای تولید انرژی مورد بحث قرار گرفته و اقداماتی هم درباره تفکیک پسماند انجام شده، اما در کل، نگاه اصلی در کشور ما نسبت به استفاده از پسماند برای تولید انرژی کسب سود و بهره‌گیری اقتصادی است، در حالی که در کشورهای اروپایی در درجه اول نگرش افزایش بهداشت و امحای زباله مدنظر قرار داده شده است.

در بیشتر کشورهای پیشرفته دنیا، پراکندگی در زباله پسماند دیده نمی‌شود و این یکی از اصلی‌ترین مولفه‌ها در تولید انرژی از پسماندها و بازگردانی آن به چرخه مصرف است. همان گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، کسب سود و صرفه اقتصادی از پسماند، نخستین نگرش بهره‌وری از آن در کشور ما است و با نگاهی گذرا به چرخه تولید و مصرف پسماند در کشور ما می‌توانیم به این گزاره صحه بیشتری بگذاریم.

باتوجه به اینکه طیف گوناگونی از پسماند از جمله جامدات، مایعات و حتی گاز وجود دارد، می‌توان با استفاده از فناوری گاز پلاسما بیشترین انرژی مورد انتظار را از پسماند و زباله‌ها تولید کرد، خلاف زباله‌سوزی که تنها زباله‌های قابل‌سوختن را به انرژی تبدیل می کند، با این فناوری می‌توان تمام فلزات و جامدات و حتی شیشه‌ها را به‌وسیله پلاسما و گاز سنتز ذوب کرد. زباله‌ها در این فرآیند به‌شکلی بی‌خطر و مذاب از رآکتور خارج می‌شوند، همچنین بنزین، گازوئیل و... را می‌توان به‌وسیله گاز سنتز به انرژی تبدیل کرد. در کل، بهترین فناوری تولید انرژی از پسماند، فناوری پلاسما است، البته هزینه بیشتری نسبت به فناوری‌های دیگر دارد، اما چون انرژی زیادی با استفاده از آن می‌توان تولید کرد، صرفه اقتصادی بالایی هم دارد. در نهایت، از یک‌سو مقرون به‌صرفه‌تر است و از سوی دیگر، کمک زیادی به ارتقای بهداشت شهری می کند. سنتز گاز خروجی از رآکتور پلاسما است که دمایی بین ۹۰۰ تا ۱۰۰۰ درجه سلسیوس دارد. به‌وسیله این گاز ما می‌توانیم به‌شکل مستقیم توربین‌های آبی را به حرکت دربیاوریم و انرژی و برق تولید کنیم یا می‌توانیم گاز سنتز تولیدشده را بسوزانیم و در قالب غیرمستقیم از طریق بویلرها بخار آب تولید کنیم و از انرژی آن برای تولید برق و دیگر موارد بهره بگیریم.

همچنین، از گاز سنتز پس از خروج و سرد شدن می‌توان در مواد شیمیایی، سوخت گاز، بنزین و گازوئیل استفاده کرد. به‌اعتقاد من، باید در ذهنیت دولتمردان و تصمیم‌گیران، استفاده از فناوری‌های پلاسما برای امحای زباله و مصرف دوباره آن در انرژی مهم جا بیفتد. هنوز در ایران مجموعه کامل برای امحای زباله‌ها و رسیدن به بهداشت استاندارد شهری وجود ندارد. این نوع پلاسما باتوجه به نسبت بالای انرژی، برای محیط با چگالی بالا مناسب است. برای مثال، پسماندهای بیمارستانی را که مخلوطی از مواد آلی، پلیمرها، فلزات و سایر مواد است، می‌توان با استفاده از این فناوری تبدیل به انرژی حرارتی یا برق کرد. پلاسمای سرد را نیز می‌توان یک گاز حاوی الکترون‌ها، اتم‌ها و مولکول‌های برانگیخته، یون‌ها، رادیکال‌ها، فوتون‌ها و ذرات خنثی که در آنها الکترون‌ها انرژی بسیار بالاتری از ذرات خنثای گازی دارند، تعریف کرد.

روزگار معدن

E-mail:info@madandaily.com ● www.t.me/Madandaily ● www.twitter.com/Madandaily ● www.instagram.com/Madandaily www.rouzegaremadan.ir

چهارشنبه
● ۲۱ شهریور ۱۴۰۲
● ۲۷ صفر ۱۴۴۵
● ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۳
● سال ششم
● شماره ۱۱۵۲

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

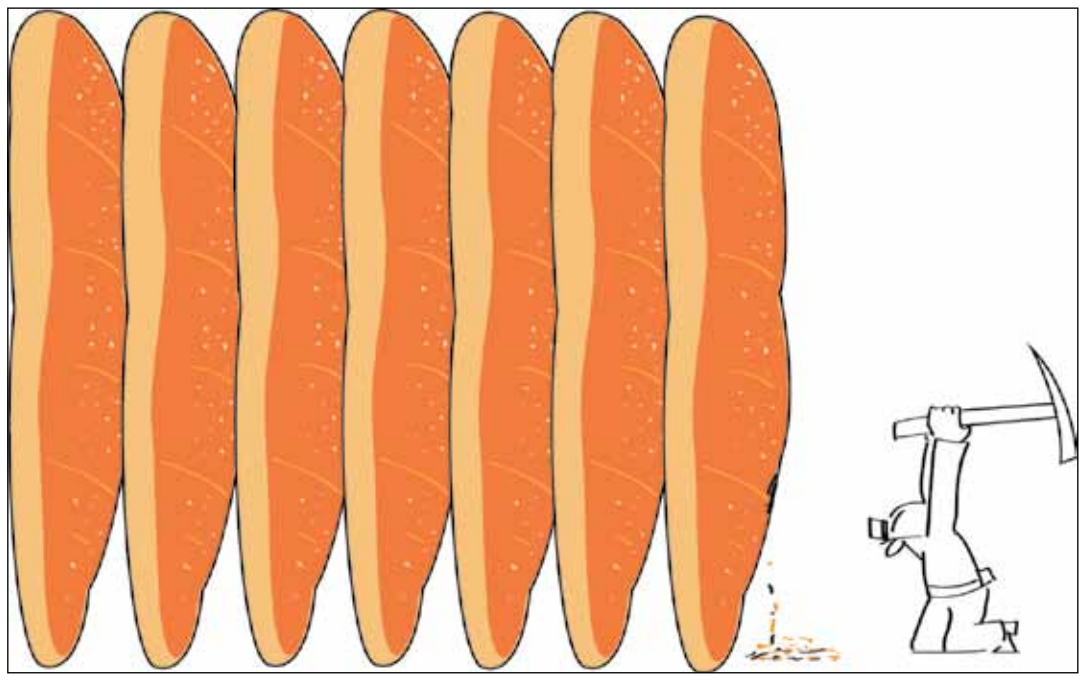
آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر:۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲
امورمشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه:صمیم

عرضه ۸۰ هزار تن مواد شیمیایی در بورس کالا

روز گذشته ۶۴۶هزار تن انواع کالا و محصول در بازار فیزیکی دادوستد شد. در تالار پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی ۸۰هزار تن کالا عرضه شد. ۳۰ هزار تن آهن اسفنجی، ۱۹ هزار و ۱۰۰ تن ورق گالوانیزه، ۲ هزار تن ورق سرد، ۷۵۰ تن بیلت آلومینیوم، ۷۰۰ تن ورق قلع اندود، ۴۱۰ تن شمش آلیاژ آلومینیوم، ۳۵۰ تن مفتول آلومینیوم و ۳۲۰ تن مس مفتول روی تابلو تالار محصول‌های صنعتی و معدنی می رود. تالار سیمان میزبان عرضه ۴ هزار تن سیمان از نوع پُرتلند آهکی است. تالار صادراتی عرضه ۱۱۰ هزار تن گندله سنگ آهن، ۴۷ هزار و ۱۰۰ تن قیر، ۱۰ هزار تن شمش بلوم و ۵۰۸ تن اسید استیک را شاهد خواهد بود. بازار فرعی هم میزبان عرضه ۸۲ هزار لیتر روغن کارکرده لوکوموتیو، یک هزار و ۷۰۰ عدد ضایعات صندوق چوبی، یک هزار و ۸۶۰ مترمکعب MDF خام، یک هزار عدد بشکه خالی، ۹۰۸ حلقه چرخ خودرو ضایعاتی، ۴۰۱ عدد ضایعات مونتاژی خودرو، ۱۳۲ عدد ضایعات بشکه پلاستیکی و ۲۴ عدد ضایعات بدنه ای خودرو است.

تصویر روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

نقش ویژه دانش‌بنیان‌ها در بورس

پوریا نوری: رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در همایش نظاره جهش تولید دانش بنیان گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند گزینه‌های جدیدی را برای سرمایه‌گذاری ایجاد کنند و اتفاقاً در یک سال و نیم گذشته، استقبال خوبی از گزینه‌های جدید سرمایه‌گذاری صورت گرفته است. بنابراین ما این موضوع را به عنوان یک فرصت قلمداد می‌کنیم و می‌دانیم با توجه به ساختارهای ایجاد شده، این موضوع امکان‌پذیر است.

همایش نظاره جهش تولید دانش بنیان در نوبت عصر دوشنبه ۲۰ شهریور ماه در ساختمان شیخ فضل الله مجلس شورای اسلامی برگزار شد. رییس سازمان بورس و اوراق بهادار ، مجتبی توانگر، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، برخی از مدیران بانکی، سازمان امور مالیاتی و جمعی از مدیران صندوق های پژوهش و فناوری و مدیران شرکت های دانش بنیان در این همایش حاضر و به بیان دیدگاه های خود پرداختند.

فریدوند، رییس انجمن صندوق های پژوهش و فناوری در این همایش گفت: قانون جهش تولید دانش بنیان واقعاً به خوبی ظرفیت‌های نهادها را دیده و با یک برنامه در طلب این است که این موضوع را توسعه دهد.

وی تاکید کرد: در بسیاری از مواد قانون بحث‌های تامین مالی دیده شده است چراکه این مسئله گلوگاه توسعه شرکت‌هاست و ما این مسئله را در مفاد این قانون می‌بینیم. در بحث تعاملات شرکت‌ها با بانک‌ها نکاتی وجود دارد. لذا بانک‌ها بنا به ساختارهای خود عملاً در مواجهه با شرکت‌ها با چالش مواجه شده اند.

وی با بیان اینکه عملاً قانون و نهادهای سیاستگذار صندوق‌های پژوهش و فناوری را به عنوان تضمین پیش بینی کردند، ادامه داد: این در حالی است که در تعامل شرکت‌ها با بانک‌ها ما شاهد عدم پذیرش قطعی ضمانت صندوق‌ها هستیم. فریدوند با بیان اینکه بانک‌ها در این بخش رفتار سلیقه‌ای دارند، گفت: این در حالیست که قانون و براساس ابلاغ بانک مرکزی هیچ فرقی بین صندوق‌ها وجود ندارد و اما از سوی بانک‌ها اعمال نظر سلیقه‌ای صورت می‌گیرد. بسیاری از بانک‌ها با وجود اینکه مجاز به پذیرش ضمانت ها هستند، تنها ضمانت‌هایی را می‌پذیرند که با آنها تفاهمنامه دارند که این مشکل باید برطرف شود.به واقع از سوی بانک‌ها در این بخش کم لطفی شده است و تحقق این موضوع زیر ۲۰ درصد بوده است. وی با بیانی که تسهیلاتی که صندوق‌ها دریافت می‌کنند، باید به شرکت‌ها پرداخت کنند، ادامه داد: واقعاً از سوی بانک‌ها در این بخش کم لطفی شده است آنهم علی رغم اینکه این موضوع در قانون پیش بینی شده، با این حال این موضوع زیر ۲۰ درصد تحقق داشته است. بنابراین بانک‌ها رفتارهای متفاوتی با صندوق‌ها در این بخش دارند ما اگر بتوانیم توسعه ضمانت صندوق‌ها را مد نظر قرار دهیم مشکلات در این بخش برطرف خواهد شد. وی با اشاره به دو نقش عمده صندوق‌های پژوهش و فناوری در قانون فوق تاکید کرد: نخست نقش رکن ضامن است. این در حالیست که هنوز از سوی سازمان بورس و پیرو پیگیری‌های صورت گرفته هیچ دستورالعمل و تاییدی نیامده است دوم رکن مدیر است، در این بخش باید تاکید کنم؛ در حال حاضر در زمینه تامین مالی و سرمایه‌گذاری گاهاً منابعی از سوی نهادی به اشتراک گذاشته می‌شود اما دانش مورد نظر برای سرمایه‌گذاری را نداریم. با این حال در قانون فوق پیش بینی شده که صندوق‌ها باید به عنوان رکن مدیر عمل کنند تا مصارف منابع بهینه شود، این در حالیست که پیرو دستورالعملی که سازمان بورس منتشر کرد، مانعی ایجاد شد که این اتفاق نیافتد.

مجید عشقی، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار در این همایش گفت: شرکت‌های دانش بنیان می‌توانند گزینه‌های جدیدی را برای سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران ایجاد کنند و اتفاقاً در یک سال و نیم گذشته، استقبال خوبی از گزینه‌های جدید سرمایه‌گذاری در این بخش صورت گرفته است. بنابراین ما این موضوع را به عنوان یک فرصت قلمداد می‌کنیم و می‌دانیم با توجه به ساختارهای ایجاد شده، این موضوع امکان‌پذیر است. وی با بیان اینکه از نظر تعداد و ارزش روز شرکت‌های دانش بنیان ۵ درصد بورس را به خود اختصاص می‌دهند،ادامه داد: امید داریم با کمک قانون فوق این سهم افزایش پیدا کند. عشقی با بیان اینکه انتظار بیشتری نسبت به سرعت عملکرد شرکت‌های دانش بنیان داریم ادامه داد: البته با وجود برخی از موانع نتایج کار کاملاً امیدوار کننده است.

رییس سازمان بورس با اشاره به برخی از موانع جدی پیش روی شرکت‌های دانش بنیان تاکید کرد: یکی از موانع مربوط به زبان مشترک بین بازار سرمایه و اکوسیستم نوآوری در کشور است که متاسفانه این زبان مشترک ضعیف است.

وی تاکید کرد: ما در یک سال گذشته سعی کردیم با ایجاد کمیته و تفاهم نامه با معاونت علمی و فناوری در این مسیر حرکت کنیم تا این زبان مشترک ایجاد شود. با توجه به اصلاحات صورت گرفته در این بخش فکر می‌کنیم یک تعداد از صندوق‌ها امکان ورود به این چرخه را دارند تا به عنوان مدیر بیایند و به این مرحله وارد شوند. عشقی تاکید کرد: بنابراین معضل اول ما این، عدم آشنایی بود که باید سعی کنیم این آشنایی دو طرفه ایجاد شود.

وی با اشاره به جلسات خود با معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تاکید کرد : پیرو این جلسه مقرر شد تا ضوابط رکن مدیر در صندوق‌ها را اصلاح کنیم تا صندوق‌های بیشتری بیایند و سمت مدیر را دریافت کنند.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تاکید کرد: همچنین سعی می‌کنیم با مشارکت خود صندوق نوآوری و شکوفایی ضمانت های لازم را برای اینکه مدیر صندوق به تعهد خود عمل کند، بگیریم. وی تاکید کرد: همچنین ما در بحث رکن ضمانت اوراق، این آمادگی را داریم که از طریق شرکت های سپرده گذاری دارایی مرکزی ، ضمانت های شرکت‌هایی که متقاضی انتشار اوراق هستند را قبول کنیم.

در جریان این همایش، مدیران چندین صندوق پژوهش و فناوری و مدیران شرکت‌های دانش بنیان به بیان دغدغه‌های خود پرداختند.

اوج بلاتکلیفی و عدم اعتماد سهامداران

تحلیلگر بازار سرمایه، عامل نمایش ضعیف روزهای اخیر بورس و افت حجم معاملات را ناشی از اوج بلا تکلیفی متغیرهای موثر و نااطمینانی سهامداران از آینده دانست.

مرتضی کاظم‌پور درباره اوضاع نامطلوب روزهای اخیر بورس و عدم تحقق پیش بینی رشد بازار بعد از تغییر نرخ تسعیر ارز با انتشار مطلبی با عنوان "رکود به بورس می‌رسد؟"اعلام کرد: ریزش شاخص به سومین روز متوالی رسید. شاخص کل از ابتدای هفته افت ۳۲. ۱درصدی را به ثبت رسانده درحالی که هفته قبل برخی گمانه‌زنی‌ها از امکان تداوم رشد بورس حکایت می‌کرد. بازار سهام از شنبه در مسیر کاهشی گام برداشت و نتوانست امیدواری‌ها نسبت به پایداری روند صعودی را زنده نگه دارد. بررسی روند بازارهای دارایی نشان می‌دهد این شرایط بسیاری از بازارها را نیز درگیر و دلسرد کرده است. به نظر می‌رسد روند خنثی اکثر حوزه ها از یک پیام مهم پرده برمی‌دارد مبنی بر اینکه بازارها با قرار گرفتن در مدار بلاتکلیفی، توانایی جهش قیمتی ندارند و به همین دلیل همراه با نوسانات کم‌جان در وضعیت خنثی به سر می‌برند. درجا زدن طولانی‌مدت نرخ دلار در محدوده ۴۸ تا ۵۰ هزار تومان بر این مدعا تاکید می‌کند. این روند به بورس نیز سرایت کرده و از این‌رو در شرایطی که اهم بازارها در بلاتکلیفی به سر می‌برند، نمی‌توان انتظار تحرکات مثبت قیمتی را به نظاره نشست. بورس در روزهای گذشته نیز نمایش ضعیفی را به سهامداران تحمیل کرد. از اصلاح روز شنبه گرفته تا روند منفی روزهای یکشنبه و دوشنبه این‌طور می‌توان استنباط کرد که در اوج بلاتکلیفی در خصوص وضعیت متغیرهای اثرگذار به سر می‌برد. وضعیتی که حتی تداوم آن می‌تواند بر سرعت روند کنونی بیفزاید. در آن سو، ارزش معاملات خرد (سهام و حق تقدم) نشان از افت حجم خرید و فروش سهام دارد. شاخص‌ها در حالی توانایی سبز شدن ندارند و بازار با نوسان محدود ارزش معاملات دست به گریبان است که نمی‌توان چشم‌انداز مثبتی در کوتاه‌مدت متصور بود. رفتار معامله‌گران هم نشان می‌دهد نا اطمینانی شرایطی را رقم زده که با احتیاط بیشتری وارد چرخه داد و ستد می‌شوند. غلبه احتیاط فعالان در شرایطی که اغلب سهام نوسان منفی دارند، عمدتا از بی‌اعتمادی نسبت به معاملات آتی سر چشمه می‌گیرد. این مهم حتی در ۱۰ روز مثبت متوالی بازار نیز به‌روشنی دیده می‌شد. به همین دلیل هفته قبل نیز اعلام شد شرایط متغیرهای موثر به گونه‌ای نیست که انتظار داشت به اهداف نجومی دست یافت.

فراخوان تاسیس بورس بین‌الملل منتشر شد

بسیاری از افراد برای افزایش سرمایه خود به دنبال راهی برای نحوه ورود به بازارهای مالی هستند و بورس بین الملل با ویژگی‌ها و اعتبار شاخص خود، یکی از گزینه های مهم برای فعالیت در این بازار پر سود است. بورس بین‌الملل بستری برای فعالیت اشخاص از سراسر جهان در بازارهای مالی است تا متناسب با بودجه خود در یکی از بازارهای کالا، سهام و تبادلات ارزی اقدام به فعالیت و کسب سود کنند.

بورس بین المللی به شرکت های فعال در حوزه‌های مختلف این امکان را می‌دهد که اوراق خود را در این بازار به فروش برسانند و ضمن تامین مالی طرح‌های خود، سرمایه‌گذاران را نیز در سود معهود شریک کنند. بازار بورس بین‌الملل در کشورهای مختلفی از سراسر جهان فعالیت می کند و معمولا با نام آن کشور شناخته می‌شود. دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری – صنعتی و ویژه اقتصادی فراخوان تاسیس بورس بین‌الملل با تملک اکثریت سهام توسط اشخاص خارجی را منتشر کرد. در متن این اطلاعیه آمده: به اطلاع کلیه متقاضیان اعم از بورس‌ها، نهادهای بازار سرمایه، شرکت‌های تامین سرمایه، نهادهای مالی می‌رساند بر اساس اصلاحیه مورخ ۲۰/۲/۱۴۰۲ در خصوص صدور مجوز بورس بین المللی مناطق آزاد، دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری_صنعتی و ویژه اقتصادی در نظر دارد نسبت به اجرای مصوبه مزبور برای مشارکت هیئت موسس بورس بین‌الملل اقدام نماید. بورس مزبور به عنوان پنجمین بورس کشور با سرمایه ارزی اولیه ۳۰ میلیون یورو تاسیس خواهد شد. متقاضیان مشارکت در هیئت موسس می‌بایست منابع درآمد ارزی با منشا خارجی داشته باشند و صرفاً از همین محل نسبت به تامین سهم آورده خود اقدام نمایند. شایان ذکر است طبق مصوبه صدرالذکر ضروری‌ست ترکیب سهامداران به گونه‌ای باشد که اکثریت سهام متعلق به اشخاص خارجی باشد و همچنین تملک اکثریت سهام توسط اشخاص خارجی با افزایش سرمایه از محل سلب حق تقدم و واگذاری آن به اشخاص خارجی که به تصویب مجمع فوق العاده سهامداران بورس بین المللی به تصویب خواهد رسید، صورت پذیرد. لذا ضروریست متقاضیان واجد شرایط درخواست مکتوب خود مبنی بر اعلام آمادگی رسمی و مشارکت به عنوان موسس را در بازه زمانی ۱۱ لغایت ۲۹ شهریور ماه ۱۴۰۲ به معاونت اقتصادی دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد تجاری_صنعتی و ویژه اقتصادی ارسال نمایند.

دریچه

شیباریوم هر روز رکورد شکنی می‌کند، اما چه فایده؟!

طبق آخرین داده‌های کاوشگر شیباریوم، این شبکه لایه دو اتریوم متعلق به شیبا اینو، به یک نقطه عطف قابل توجه در بخش تراکنش‌ها دست یافته است. به نظر می‌رسد که شیباریوم در حال جمع کردن عزم و نیرو برای رسیدن به بیش از ۲ میلیون تراکنش کل و پشتیبانی از بیش از ۱,۱ میلیون آدرس کیف پول است.

شیباریوم با میانگین زمان بلوک ۵,۰ ثانیه و ردیاب گس در ۳,۰۲ Gwei، در مجموع ۵۸۰۱۰۲ بلاک را تا ۱۱ سپتامبر ثبت کرده است. میانگین تراکنش‌های روزانه این شبکه به تقریباً ۱۶۸۱۵۰ رسیده که نشان‌دهنده افزایش سودمندی و نرخ پذیرش این پلتفرم است. شیباریوم که به عنوان یک فورک پالیگان توسعه یافته است، بخشی از استراتژی گسترده‌تر شیبا اینو برای توسعه به برنامه‌های متاورس و بازی است و تسویه‌حساب‌های ارزانی را برای برنامه‌های دیفای ساخته‌شده روی آن ارائه می‌کند. پس از یک سری مشکلات اولیه -مانند اشکالات نرم‌افزاری که میلیون‌ها دلار را در هاله‌ای از ابهام قرار داد- به نظر می‌رسد که این پلتفرم پس از نصب سیستمی برای جلوگیری از خرابی (fail-safe)، تثبیت شده است. علی‌رغم موفقیت اولیه شیباریوم، قیمت توکن شیبا (SHIB) همچنان پایین است. طبق آخرین داده‌های CoinGecko، قیمت شیبا ۰,۰۰۰۰۰۷۰۲ دلار است که ۴ درصد در روز و ۸,۱ درصد در هفته کاهش یافته است. عملکرد این توکن مشابه سایر آلتکوین‌ها مانند دوج کوین و کاردانو است که در هفته گذشته، عملکردی منفی را ثبت کردند. با این حال، نقاط عطف جدید شیباریوم می‌تواند نشانه مثبتی برای دوام طولانی‌مدت این پروژه باشد؛ حتی اگر هنوز تأثیر قابل توجهی بر قیمت این توکن نداشته باشد. شیباریوم، شیبا اینو را به عنوان یک بازیکن کلیدی در چشم‌انداز به سرعت در حال تحول ارزهای دیجیتال قرار می‌دهد و به آن اجازه می‌دهد که از وضعیت میم کوین خود فراتر برود.

تتر و باز هم احتمال دستکاری بازار

پائولو آردوینو، مدیر ارشد فناوری تتر و بیتفینکس، قرار است این هفته برای یک دادخواست دسته‌جمعی در دادگاه شهادت دهد. این دعوی از سال ۲۰۱۹ هر دو شرکت را درگیر کرده است. پیش‌تر، یک قاضی نیویورکی درخواست برای به تعویق انداختن استیضاح آردوینو تا ماه اکتبر را رد کرده بود.

این پرونده که در ابتدا در سال ۲۰۱۹ و توسط جیسون لیبوویتز، هم‌بنیان‌گذار LebroBTC ثبت شد، شکایتی با ادعای سوء رفتار مالی علیه تتر و بیتفینکس است. در نتیجه، شاکی به دنبال خسارتی به ارزش بیش از ۱,۴ تریلیون دلار است. این اتهامات از کلاهبرداری بانکی تا پولشویی را شامل می‌شود. با این حال، تتر قاطعانه هرگونه تخلف را رد کرده است. علاوه بر تخلفات مالی، در این دعوی همچنین کافی بودن ذخایر تتر هم بررسی می‌شود. پیش از این، هر دو طرف در مورد موضوعاتی مانند شکاف‌های ادعایی در سوابق تجاری، سیاست‌های وام‌دهی شرکت‌ها و کیف پول‌هایی که ذخایر تتر را نگه می‌دارند، با هم درگیر شده بودند. از این رو، آخرین دستور قاضی تصریح می کند که آردوینو باید فقط در مورد موضوعات بحث‌ناپذیر و مسلم صحبت کند. به طور قابل توجهی، تتر با ارزش بازار ۸۳ میلیارد دلاری و سهم ۶۴ درصدی بر بازار استیبل کوین‌ها تسلط دارد. با این حال، آژانس‌های نظارتی در ایالات متحده نگرانی‌هایی در مورد ذخایر تتر دارند. سال گذشته، دادستان کل ایالت نیویورک، تحقیقاتی را در مورد تتر و بیتفینکس انجام داد که منجر به ممنوعیت فعالیت تجاری آنها در نیویورک شد. فعالان بازار از نزدیک، چشم‌انداز پیچیده قانونی تتر و بیتفینکس را زیر نظر دارند و معتقدند آنچه از دادگاه این هفته حاصل می‌شود، می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر این شرکت‌ها و بازار گسترده‌تر ارزهای دیجیتال داشته باشد.

بیش از ۵۰۰ معدن در آذربایجان‌غربی در حال بهره برداری هستند

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی گفت: در حال حاضر در استان ۵۵۴معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر وجود دارد که زمینه اشتغال مستقیم برای ۵ هزار و ۴۳۰ نفر فراهم شده است.

عبدالحمید سرتیپی مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی در گفت‌وگویی در ارومیه در خصوص اکتشافات جدید معادن در آذربایجان غربی اظهار داشت: طی ماه اخیر تعداد ۱۹ فقره پروانه بهره‌برداری برای استخراج انواع مواد معدنی در آذربایجان‌غربی صادر شد که عمده معادن کشف شده مربوط به سنگ‌های تزئینی است. وی ادامه داد: برای بهره‌برداری از این ۱۹ معدن بیش از ۳۴۵ میلیارد و ۵۹۷ میلیون ریال سرمایه‌گذاری شده و ذخیره قطعی این معادن در حدود ۱۸ میلیون و ۴۰۰ هزار تن انواع مواد معدنی با استخراج ۳۶۵ تن خواهد بود. سرتیپی با اشاره به بهره‌برداری از این ۱۹ معدن عنوان کرد: باتوجه‌به بهره‌برداری از این معادن زمینه اشتغال برای ۱۱۷ نفر نیز فراهم خواهد شد. وی افزود: در مدت‌زمان مردادماه امسال ۲۸ فقره پروانه اکتشاف برای محدوده‌های معدنی جدید شناسایی و صادر شده و ۱۱ فقره گواهی کشف برای محدوده‌های معدنی استان که به مراحل پایانی عملیات اکتشافی رسیده و در شرف بهره‌برداری قرار دارند. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی در خصوص عملیات اکتشافی اظهار داشت: برای تکمیل عملیات اکتشافی ۱۱ محدوده اکتشافی بیش از ۱۲۳ میلیارد و ۴۸۲ میلیون ریال سرمایه‌گذاری انجام شده است. سرتیپی با بیان اینکه عمده معادن اکتشافی در استان مربوط به سنگ‌های تزئینی است خاطرنشان کرد: در حال حاضر ۵۵۴معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر با ذخیره قطعی یک میلیارد و ۲۰۲ میلیون تن انواع مواد معدنی وجود دارد. وی یادآور شد: برای بهره‌برداری از این معادن نزدیک به ۷ هزار و ۹۱۵ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام شده و معادن بهره‌برداری در استان زمینه اشتغال مستقیم را برای ۵ هزار و ۴۳۰ نفر فراهم کرده‌اند. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی خاطرنشان کرد: هم اکنون ۲۷ محدوده معدنی با ذخیره قطعی ۱۵ میلیون و ۵۸۸ هزار تن در مرحله پایان عملیات اکتشافی و در شرف بهره‌برداری قرار دارند. سرتیپی افزود: برای اتمام عملیات اکتشافی این محدوده‌ها بیش از ۱۷۸ میلیارد و ۵۷۸ میلیون ریال سرمایه‌گذاری انجام شده است. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی گفت: در حال حاضر در استان ۵۵۴معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر وجود دارد که با به بهره‌برداری رسیدن از این معادن زمینه اشتغال مستقیم برای ۵ هزار و ۴۳۰ نفر فراهم‌شده است.

چرا اولانچ می‌تواند برنده رالی صعودی بعدی باشد؟

بازارهای نزولی که در آنها، نوسانات نسبتاً پایین باقی می‌ماند، به طور کلی فرصت خوبی برای بلاکچین‌ها برای تمرکز بر فعالیت‌های توسعه هستند. توسعه زیاد در بازارهای نزولی می‌تواند تأثیر خود را در دوره صعودی بعدی نشان دهد.

همان‌طور از آخرین داده‌ها مشهود است، اولانچ (AVAX) به درستی از این فرصت استفاده کرده است. با این حال، آیا فعالیت توسعه به تنهایی برای AVAX کافی است تا در حالی که قیمت آن همچنان در حال کاهش است، جایگاه خود را حفظ کند؟ لوئیجی، رئیس بخش دیفای در آوالبز، اخیراً توییتی را منتشر کرده که در آن، تعداد توسعه‌دهندگان فعال بلاکچین‌های مختلف در طول بازار نزولی را برجسته کرده است. طبق این توییت، تعداد توسعه‌دهندگان در چند ماه گذشته نسبتاً ثابت مانده است. این مسئله در مورد سایر بلاکچین‌های برجسته مانند پالیگان (MATIC) و سولانا (SOL) صادق نبود؛ زیرا آنها شاهد کاهش تعداد توسعه‌دهندگان خود بودند. AVAX نه تنها توسعه‌دهندگان بیشتری داشت، بلکه تلاش‌های آنها در نمودار نیز منعکس شد؛ زیرا تعداد مشارکت‌کنندگان در توسعه بلاکچین و فعالیت‌های توسعه به طور قابل توجهی در سه ماه گذشته افزایش یافته که دیدن آن دلگرم‌کننده است. اگرچه فعالیت توسعه بلاکچین همچنان بالا بود، فعالیت شبکه اولانچ در بازار نزولی کاهش یافت. این از نگاهی به داده‌های Artemis مشهود است که به کاهش شدید آدرس‌های فعال روزانه AVAX همراه با تراکنش‌های روزانه اشاره می‌کند. avalanche-prepares-for-the-next-bull-run-as-development-activity-soars-روند نزولی مشابهی از نظر ارزش جذب‌شده توسط AVAX نیز مشاهده می‌شود. طی سه ماه گذشته، هم کارمزد و هم درآمد AVAX کاهش یافته است. همین امر در مورد TVL بلاکچین نیز صادق است؛ زیرا در همان دوره به شدت سقوط کرده است. مانند فعالیت شبکه بلاکچین، قیمت AVAX نیز کاهش یافته که می‌توان آن را به شرایط فعلی بازار نزولی نسبت داد. طبق گزارش CoinMarketCap، توکن AVAX در ۲۴ ساعت گذشته بیش از ۳,۶ درصد کاهش داشته است. در زمان نگارش این خبر، اولانچ با قیمت ۹,۵۲ دلار و با ارزش بازار بیش از ۳,۳ میلیارد دلار معامله می‌شود که آن را به بیست و یکمین ارز دیجیتال بزرگ تبدیل می‌کند. بررسی نمودار روزانه اولانچ نشان می‌دهد که شاخص‌های زیادی وجود دارند که این توکن به زودی می‌تواند نمودار خود را سبز کند. به عنوان مثال، شاخص قدرت نسبی (RSI) در آستانه ورود به منطقه فروش بیش از حد است. این می‌تواند فشار خرید را افزایش دهد و به نوبه خود، قیمت AVAX را بالا ببرد. جریان پول چایکین (CMF) نیز رشدی را ثبت کرده و صعودی به نظر می‌رسد. در این میان، داده‌های پلتفرم Coinglass هم نشان می‌دهند که سود باز AVAX همراه با قیمت آن به شدت کاهش یافته که به طور کلی منجر به تغییر روند می‌شود. با این وجود، شاخص جریان پول (MFI) همچنان نزولی باقی ماند.